

DECRET 43/2019, DE 24 DE MAIG, PEL QUAL S'APROVA EL REGLAMENT DE MÀQUINES DE JOC, EMPRESES, ESTABLIMENTS DEDICATS A LA SEVA EXPLOTACIÓ I ALTRES NORMES EN MATÈRIA DE JOC DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS¹

(BOIB núm. 71, de 28 de maig de 2019)

L'article 30.29 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, segons la redacció feta per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut, atribueix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en matèria de casinos, jocs i apostes, amb exclusió de les apostes mútues esportivobenèfiques. Així mateix, l'article 30.12 atribueix competències a favor de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en relació amb la promoció de l'esport i de la utilització adequada del lleure.

En virtut del Reial decret 123/1995, de 27 de gener, es van traspassar les funcions i els serveis en matèria de casinos, jocs i apostes de l'Administració General de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

La Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis al mercat interior, exclou del seu àmbit d'aplicació el joc per diners que impliqui apostes de valor monetari en jocs d'atzar, incloent-hi les loteries, el joc als casinos i les apostes, atesa l'especificitat d'aquestes activitats, que comporten a càrrec dels estats l'aplicació de polítiques relacionades amb l'ordre públic i la protecció del col·lectiu de consumidors.

La Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat, estableix una sèrie de principis sobre el lliure accés a les activitats de servei i el seu exercici, que s'han d'aplicar a qualsevol activitat econòmica per desenvolupar al territori nacional.

El règim d'autoritzacions contingut en aquesta norma podria afectar el principi de necessitat i proporcionalitat de les actuacions recollit en l'article 5 de la Llei 20/2013, si bé l'article esmentat recull l'excepcionalitat d'aquesta intervenció sempre que estigui motivada en la salvaguarda d'alguna raó imperiosa d'interès general de les compreses en l'article 3.11 de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, com poden ser: l'ordre públic, la seguretat pública, la salut pública, la seguretat i salut del col·lectiu de consumidors, la protecció del medi ambient i de l'entorn urbà, o la lluita contra el frau, entre d'altres.

El Decret 24/2015, de 7 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, atribueix a la Direcció General de Comerç i Empresa, de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, la competència referida a casinos, jocs i apostes.

En desplegament de les competències estatutàries, es va aprovar la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes de les Illes Balears, que va entrar en vigor el dia 8 d'agost de 2014, i va omplir així el buit normatiu legal existent fins al moment en el sector.

¹ Aquest Decret s'ha vist afectat pel Decret 19/2022 de 20 de juny, pel qual s'aprova el Reglament del joc del bingo de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 81, de 23 de juny de 2022](#)).

L'article 13 de la Llei 8/2014, d'1 d'agost, pel qual es regulen les màquines de joc, fa una classificació de les màquines de joc en diferents tipus B, C i D, els quals entren en el seu àmbit d'aplicació, i exclou del seu àmbit el tipus de màquines de joc A, alhora que estableix una sèrie de limitacions en relació amb els llocs on es poden situar els tipus de màquines de joc als quals fa referència, la qual cosa entrava en contradicció amb la normativa vigent.

L'article 6 estableix que el Registre general del joc de les Illes Balears, com a instrument de publicitat i control de les activitats relacionades amb el joc i les apostes, ha de recollir tota una sèrie de dades obligatòries, i que reglamentàriament se n'han de regular l'organització i el funcionament. La inscripció en el Registre s'ha de practicar d'ofici i és un requisit indispensable per al desenvolupament de l'activitat de joc o aposta en el territori de les Illes Balears.

Quant a les homologacions i els certificats emesos per laboratoris autoritzats respecte a les màquines de joc i apostes i material de joc i apostes, la Llei 8/2014 no en diu res, per la qual cosa s'ha de recórrer a normativa estatal; no obstant això, la disposició addicional segona estableix que les homologacions i els certificats emesos per laboratoris autoritzats i validats pels òrgans competents de l'Estat o d'altres comunitats autònomes respecte de la concessió d'autoritzacions i permisos d'àmbit autonòmic poden tenir efectes al territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Per tot això, és imprescindible regular els requisits i les condicions que han de complir en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Així doncs, amb aquesta norma es pretén unificar en un únic text normatiu la regulació dispersa vigent en aquesta matèria, adaptar-la a les previsions contingudes en la Llei 8/2014, d'1 d'agost, i regular alguns aspectes que la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, malgrat tenir atribuïdes les competències exclusives en matèria de joc, no té regulats, per la qual cosa ha de recórrer a normativa estatal que ha quedat completament obsoleta i en moltes ocasions entra en contradicció amb l'actual Llei 8/2014.

En l'actualitat ens trobam que la normativa autonòmica vigent no regula el Registre general del joc de les Illes Balears i les condicions que han de reunir les empreses del joc per autoritzar-lo, per la qual cosa s'ha d'acudir per remissió del Decret 150/2002 al Reial decret 2110/1998, de 2 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de màquines recreatives i d'atzar.

D'altra banda, en relació amb les màquines recreatives, la normativa autonòmica vigent no preveu el supòsit d'alta i baixa definitiva de les màquines de joc, per la qual cosa s'ha de recórrer també a la regulació continguda en la normativa estatal; en concret, a l'Ordre ministerial de 25 de juliol de 1990, de desplegament del Reglament de màquines recreatives i d'atzar, aprovat pel Reial decret 593/1990, que, en l'apartat vuitè, regula l'alta i la baixa definitiva de les màquines; així com al Reial decret 2110/1998, de 2 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de màquines recreatives i d'atzar.

Així doncs, a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reglament ja no serà necessari acudir a la normativa estatal esmentada, ja que hi estan prevists tots aquests supòsits.

Aquesta norma també pretén regular la figura del *canvi fiscal*, la qual cosa suposa l'alta i la baixa definitiva d'una màquina del mateix tipus amb la finalitat última de no posar més restriccions als operadors en la comunitat autònoma de les Illes Balears que

en la resta de comunitats autònomes, en compliment de la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat.

Així mateix, amb la norma esmentada es pretén atorgar més seguretat jurídica als titulars d'establiments i operadors de joc regulant un nou règim d'autoritzacions administratives en relació amb la instal·lació i posada en funcionament de les màquines de joc.

A més del Reglament que s'aprova en l'article únic, el contingut del qual es descriu a continuació, el Decret consta de tres disposicions addicionals, tres disposicions transitòries, una disposició derogatòria i dues disposicions finals. El Reglament consta de 7 títols i 67 articles.

El títol I conté les disposicions generals (articles 1 a 3, ambdós inclosos).

El títol II conté els preceptes reguladors del Registre general del joc i empreses, així com les garanties (articles 4 a 9, ambdós inclosos).

El títol III regula el règim de les màquines de joc, que al seu torn es divideix en dos capítols (articles 10 a 32, ambdós inclosos).

El títol IV regula el règim d'homologació de models, joc i material de joc, que al seu torn es divideix en dos capítols (articles 33 a 45, ambdós inclosos).

El títol V fa referència al règim d'identificació, explotació i instal·lació de màquines de joc, que al seu torn es divideix en dos capítols (articles 46 a 55, ambdós inclosos).

El títol VI regula el règim d'instal·lació, que al seu torn es divideix en tres capítols (articles 56 a 64, ambdós inclosos).

Finalment, el títol VII regula les prohibicions, la inspecció i el règim sancionador (articles 65 a 67, ambdós inclosos).

Aquesta disposició reglamentària s'ajusta als principis de bona regulació prevists en l'article 129.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. En relació amb els principis de necessitat i eficàcia, la norma resol els defectes de la normativa actual i regula de manera exhaustiva el règim de les autoritzacions administratives per a la instal·lació de màquines recreatives. Regula per primera vegada en aquesta comunitat autònoma el Registre general del joc, els laboratoris acreditats i el règim d'homologacions de les màquines de joc.

Així mateix, i amb relació al principi de proporcionalitat, la norma és proporcional a la complexitat de la matèria que regula. Amb relació al principi de seguretat jurídica, aquest Decret s'hi ajusta i desplega les bases definides prèviament en la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes a les Illes Balears, i permet refondre en un sol text la dispersa normativa autonòmica que incideix en aquesta matèria.

El Decret s'ajusta també al principi de transparència, ja que aquesta iniciativa normativa s'ha sotmès a la consulta pública prèvia de participació de la ciutadania en l'elaboració de la norma, se n'ha informat en data 16 de maig de 2018 la Comissió del Joc de les Illes Balears, creada mitjançant el Decret 48/2014, de 28 de novembre, i s'ha sotmès als tràmits d'audiència i informació pública corresponents.

D'altra banda, el Decret s'ajusta també al principi d'eficiència, ja que les càrregues administratives imposades als operadors del sector no són superiors a les que, fins ara, suportaven.

El text ha estat sotmès al procediment d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques i de reglaments relatius als serveis de la societat de la informació, previst en la Directiva 2015/1535/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de setembre, per la qual s'estableix un procediment d'informació en matèria de

reglamentacions tècniques i de regles relatives als serveis de la societat de la informació, així com en el Reial decret 1337/1999, de 31 de juliol, pel qual es regula la remissió d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques i reglaments relatius als serveis de la societat de la informació.

El 25 de febrer de 2019, el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha emès el dictamen núm. 5/2019, sobre el Projecte de decret.

Per tot això, a proposta del conseller de Treball, Comerç i Indústria, d'acord amb el Consell Consultiu de les Illes Balears i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió del dia 24 de maig de 2019,

DECRET

Article únic. Aprovació del Reglament de màquines de joc, empreses, establiments i altres normes en matèria de joc

S'aprova el Reglament de màquines de joc, empreses, establiments i altres normes en matèria de joc, el text del qual s'insereix a continuació.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició adicional primera. Reconeixement de laboratoris d'assaig autoritzats per altres administracions públiques

Els laboratoris d'assaig de màquines recreatives amb premi programat i d'atzar, així com de màquines d'apostes i material de joc i apostes autoritzats per altres administracions públiques, seran reconeguts pel conseller de Treball, Comerç i Indústria sempre que es comprovi que els requisits de seguretat, adequació i idoneïtat són equivalents als exigits per la Comunitat Autònoma de les Illes Balears de conformitat amb aquest Reglament.

Disposició adicional segona. Altres acreditacions

El conseller de Treball, Comerç i Indústria admetrà les acreditacions de laboratoris d'assaig emeses per altres organismes acreditadors, nacionals i internacionals, diferents de l'Entitat Nacional d'Acreditació (ENAC), sempre que es comprovi que garanteixen els requisits de seguretat, adequació i idoneïtat equivalents als exigits en aquest Reglament.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera. Entitats reconegudes com a laboratori d'assaig de màquines recreatives i d'atzar i de material de joc i apostes per la Comunitat Autònoma de les Illes Balears anteriorment a l'entrada en vigor d'aquest Reglament

Les entitats que hagin estat reconegudes com a laboratoris d'assaig de màquines recreatives i d'atzar, de màquines d'apostes, i de material de joc i apostes per la Comunitat Autònoma de les Illes Balears abans de l'entrada en vigor d'aquest

Reglament es consideraran autoritzades als efectes prevists, amb l'abast material de joc i apostes la verificació dels quals hagin duit a terme.

El termini de vigència de les autoritzacions esmentades començarà a comptar des de la data d'entrada en vigor d'aquest Reglament per un període de deu anys. Per a la renovació de l'autorització caldrà ajustar-se a l'article 44 d'aquest Reglament, i a la vegada hauran de complir tots els altres requisits exigibles en aquest Reglament.

Disposició transitòria segona. Procediments en tràmit

Els procediments en tramitació en entrar en vigor aquest Reglament es continuaran tramitant d'acord amb la normativa vigent en el moment de presentar la sol·licitud.

Disposició transitòria tercera. Autoritzacions d'instal·lació de màquines en establiments d'hostaleria vigents i butlletins de situació

1. Les autoritzacions d'instal·lació de màquines en establiments d'hostaleria vigents en el moment de l'entrada en vigor d'aquest Reglament amb un termini de durada de cinc anys s'entendran atorgades a la persona o entitat titular de l'establiment i a l'empresa operadora conjuntament, tret de manifestació en contra d'una de les parts realitzada per escrit en el termini de dos mesos posteriors a l'entrada en vigor d'aquest Reglament.

2. Si no hi ha manifestació en contra, d'ofici s'expediran les autoritzacions d'instal·lació i els documents de conformitat d'emplaçament corresponents a la situació actual de l'establiment.

3. Si es produeix manifestació en contra d'una de les parts en el termini anteriorment indicat, les autoritzacions d'instal·lació existents mantindran la seva vigència fins a l'acabament del termini per al qual varen ser atorgades, si bé no se'n podrà sol·licitar cap modificació ni s'admetran comunicacions d'emplaçament.

En aquest cas, els butlletins de situació que estiguin vigents en el moment d'entrar en vigor aquest Reglament s'extingiran en la data d'acabament de l'autorització d'instal·lació.

Disposició transitòria quarta. Empreses fabricants

Les empreses fabricants de models de màquines de joc i de material de joc inscrites en el Registre general del joc de les Illes Balears en entrar en vigor aquest Reglament s'entendran autoritzades per a la comercialització, la distribució i la importació en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears dels models esmentats fins a l'acabament del termini d'inscripció.

Per a la renovació caldrà ajustar-se a l'article 5.8 d'aquest Reglament.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Disposició derogatòria única. Disposicions que es deroguen

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin a aquest Decret, i, en especial:

- El Decret 19/2006, de 10 de març, regulador de determinats aspectes del règim jurídic aplicable a la instal·lació de màquines de joc.

- El Decret 43/2012, de 25 de maig, pel qual es regulen diversos aspectes relacionats amb les màquines recreatives de joc, les sales recreatives de joc i les sales de bingo.
- El Decret 103/2006, d'1 de desembre, sobre mesures tècniques de les màquines de joc de tipus B.
- El Decret 132/2001, de 30 de novembre, de mesures reguladores en matèria de joc.
- El Decret 150/2002, de 20 de desembre, de normes complementàries en matèria de joc.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Normes de desplegament

Es faculta el conseller de Treball, Comerç i Indústria per dictar les disposicions que siguin necessàries per al desplegament d'aquest Reglament i, especialment, per a la regulació de l'accés públic a les dades contingudes en el Registre general del joc de les Illes Balears, d'acord amb la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Disposició final segona. Habilitació del conseller

S'autoritza el conseller de Treball, Comerç i Indústria a modificar, mitjançant una resolució, els annexos 1 a 21 d'aquest Reglament.

Disposició final tercera. Entrada en vigor

Aquest Decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

REGLAMENT DE MÀQUINES DE JOC, EMPRESES, ESTABLIMENTS DEDICATS A LA SEVA EXPLOTACIÓ I ALTRES NORMES EN MATÈRIA DE JOC DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

TÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte

Aquest Reglament té per objecte regular, en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears, el Registre General de Joc, els laboratoris o entitats acreditades per a l'homologació del material de jocs i apostes, els jocs desenvolupats mitjançant l'ús de les màquines de joc, i l'ordenació d'aquestes, els subjectes i les activitats econòmiques relacionades amb aquestes, com també els establiments autoritzats per a instal·lar-les.

Article 2. Definició de màquines de joc

Es consideren màquines de joc, recreatives i d'atzar, els aparells o instruments manuals o automàtics, mecànics, electrònics o informàtics que, a canvi d'un preu en

diners o altres mitjans de pagament equivalents, prèviament autoritzats, permeten la seva utilització per a l'obtenció d'un premi en metàl·lic o en espècie, en funció de l'atzar, de l'habilitat del jugador o ambdues circumstàncies.

Article 3. Exclusions

Les disposicions d'aquest Reglament no són d'aplicació a:

1. Les màquines expenedores, entenent per tals les que es limiten a vendre mecànicament productes i mercaderies, sempre que el valor dels diners dipositats a les màquines correspongui al valor en mercat dels productes que lliurin, així com les màquines de tocadiscos o videodiscos i les màquines o aparells de competència pura o esport on el joc es realitzi sense l'ajuda directa de components electrònics.
2. Les màquines de tipus A o recreatives, entenent-se com a tals les següents:
 - a) Les que, a canvi d'un preu, ofereixen al jugador o jugadora un temps d'utilització, sense que hi hagi cap tipus de premi o compensació en metàl·lic, en espècie o en forma de punts canviables, tret de la possibilitat de continuar jugant pel mateix import inicial.
 - b) Les denominades de realitat virtual, simulació i anàlogues, sempre que la persona usuària intervingui en el desenvolupament dels jocs.
 - c) Les de competència pura o esportiva, els components electrònics de la qual no tinguin influència decisiva en el desenvolupament del joc.
 - d) Els jocs recreatius sense premi desenvolupats a través d'ordinadors i altres suports informàtics, tals com els videojocs o altres programes informàtics de joc recreatiu, practicats en locals oberts al públic, explotats lucrativament a canvi d'un preu mitjançant la seva instal·lació, bé en la mateixa memòria de l'ordinador personal o d'altres suports informàtics, bé en una xarxa d'àrea local, o bé en altres xarxes informàtiques de telecomunicacions o anàlogues de caràcter extern, sense perjudici del que disposa la normativa sobre propietat intel·lectual.
3. Les de tipus D, anomenades màquines amb premi programat en espècie, grup que engloba les denominades grues i les altres expenedores que incloguin algun element de joc addicional.

TÍTOL II

REGISTRE GENERAL DEL JOC, EMPRESES DE JOC I RÈGIM DE GARANTIES

Article 4. El Registre General del Joc i la seva estructura

1. El Registre General del Joc, com a instrument de publicitat i control de les activitats relacionades amb el joc i les apostes, gestionat per la Direcció General de Comerç i Empresa, recull les dades relatives a:

- a) Les persones físiques o jurídiques que es dediquin a l'explotació o organització de qualsevol joc o aposta, i a la fabricació, importació, comercialització, distribució, o manteniment de les màquines o de qualsevol material relacionat amb el joc.
- b) Les persones amb prohibicions d'accés.
- c) Els establiments autoritzats per a la pràctica dels jocs i les apostes.

d) Les màquines de joc, els models, els sistemes d'interconnexió, les dades d'identificació i instal·lació i els permisos d'explotació.

2. El Registre, que està suportat per un sistema informàtic, comprèn les seccions següents:

Secció I. Models de màquines de joc i apostes i de material de joc i apostes.

Secció II. Interconnexions.

Secció III. Empreses fabricants de màquines de joc i de material de joc i apostes.

Secció IV. Empreses de comercialització, distribució de màquines de joc i de material de joc i de servei tècnic.

Secció V. Empreses operadores de màquines de joc.

Secció VI. Empreses organitzadores i explotadores d'apostes.

Secció VII. Empreses que tenen per objecte l'explotació de salons de joc.

Secció VIII. Empreses prestadores de serveis d'interconnexió.

Secció IX. Establiments autoritzats de sales de joc.

Secció X. Establiments autoritzats de casinos.

Secció XI. Establiments autoritzats de bingos.

Secció XII. Establiments específics d'apostes autoritzats.

Secció XIII. Prohibits.

Secció XIV. Laboratoris acreditats.

Secció XV. Establiments d'hostaleria.

Article 5. Les empreses de joc i la seva inscripció

1. Les empreses que tenguin per objecte la gestió i explotació de màquines de joc i la fabricació, comercialització i distribució de màquines de joc i apostes, i de material de joc i apostes, i en general qualsevol empresa de joc que no disposi d'una regulació específica, requereix autorització administrativa prèvia per a l'inici de l'activitat.

2. La inscripció en el Registre General del Joc de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears es farà d'ofici per la Direcció General de Comerç i Empresa una vegada atorgada l'autorització administrativa corresponent per desenvolupar qualsevol de les activitats a les quals fa referència l'article 1 de la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes a les Illes Balears.

3. A l'efecte d'aquest Reglament, s'entén que:

a) Són empreses fabricants totes aquelles persones físiques o entitats mercantils que, degudament autoritzades, en els termes establerts en aquest Reglament, tenguin per objecte la fabricació o importació de màquines de joc o de material de joc.

La importació de màquines o material de joc s'haurà d'ajustar al que disposa la normativa general sobre comerç exterior.

La fabricació, comercialització i distribució de màquines recreatives i d'atzar s'haurà d'atenir a les disposicions d'aquest Reglament, a les disposicions de desplegament i a la resta de normes generals vigents.

b) Són empreses operadores de màquines totes aquelles persones físiques o jurídiques que, degudament autoritzades, tenguin per objecte l'explotació de màquines de joc de tipus B i C.

c) Són empresaris de salons de joc totes aquelles persones físiques o jurídiques que, degudament autoritzades, tenguin per objecte l'explotació dels establiments esmentats.

- d) Són empreses distribuïdores i comercialitzadores totes aquelles persones físiques o jurídiques que, degudament autoritzades, es dediquin a la compra, venda i distribució de màquines de joc o d'un altre material de joc.
- e) Són empreses de serveis tècnics totes aquelles persones físiques o jurídiques que, degudament autoritzades, realitzin tasques de reparació i manteniment de màquines de joc o d'un altre material de joc.
- f) Són empreses prestadores de serveis d'interconnexió totes aquelles persones físiques o jurídiques que, degudament autoritzades, realitzin servei d'interconnexió entre locals de joc.

5. Els titulars dels casinos de joc i dels salons de joc que, degudament autoritzats, realitzin l'explotació directa de les màquines allà instal·lades, tindran amb caràcter general la consideració d'empreses operadores de màquines i estaran obligades a la constitució de les garanties previstes en aquest Reglament.

6. La sol·licitud per exercir l'activitat de les empreses a les quals es refereix l'apartat 1 es dirigirà a la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 1 d'aquest Reglament.

7. La sol·licitud es podrà presentar en qualsevol dels registres de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, de l'Administració General de l'Estat, o en qualsevol lloc previst en l'article 16.4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. Juntament amb la sol·licitud hauran de presentar la documentació següent:

- a) Còpia del DNI, si el sol·licitant és persona física, i fotocòpia del NIF, si el sol·licitant és entitat mercantil, a més d'adjuntar, en aquest cas, la fotocòpia del DNI o el document equivalent dels seus administradors o gestors.
S'admetrà la presentació de document equivalent als anteriors, nacional o emès per un estat membre de la Unió Europea.
- b) Certificat negatiu del Registre Central de Penats i Rebels, o bé autorització a la Direcció General de Comerç i Empresa per obtenir la informació esmentada.
- c) En el supòsit que es tracti d'entitats mercantils, còpia de l'escriptura de constitució i de les de modificacions posteriors, amb la identificació dels socis, el seu nombre d'accions o quota de participació i poders de representació.
- d) Justificant d'estar al corrent del pagament de l'IAE o alta censal corresponent a la seva activitat.
- e) Justificació d'estar al corrent de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social, o bé autoritzar la Direcció General de Comerç i Empresa a poder fer les consultes pertinents.
- f) Certificacions d'alta de l'empresa i de cotització, en el seu cas, dels treballadors en el règim corresponent de la Seguretat Social.
- g) Document acreditatiu del pagament de la taxa administrativa corresponent.
- h) Document acreditatiu d'haver formalitzat la garantia en la quantia i forma establerta en aquest Reglament.

8. L'autorització es concedirà per una vigència màxima de deu anys i podrà ser renovada per períodes d'igual durada, sempre que es compleixin els requisits exigits en la normativa vigent en el moment de la sol·licitud de renovació, i sigui sol·licitada en els tres mesos anteriors a l'acabament del període de vigència de l'autorització. La

sol·licitud de renovació s'haurà de presentar d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 2 d'aquest Reglament, juntament amb la documentació següent:

- a) Certificat negatiu del Registre Central de Penats i Rebels, o bé autorització a la Direcció General de Comerç i Empresa per obtenir la informació esmentada.
- b) En el supòsit que es tracti d'entitats mercantils, còpia de l'escriptura de constitució i de les de modificacions posteriors, amb la identificació dels socis, el seu nombre d'accions o quota de participació i poders de representació.
- c) Justificant d'estar al corrent del pagament de l'IAE o alta censal corresponent a la seva activitat.
- d) Justificació d'estar al corrent de les obligacions tributàries de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
- e) Certificacions d'alta de l'empresa i de cotització, si s'escau, dels treballadors en el règim corresponent de la Seguretat Social.
- f) Document acreditatiu del pagament de la taxa administrativa corresponent.
- g) Document acreditatiu d'haver formalitzat la garantia en la quantia i forma establerta en aquest Reglament.

9. L'acabament del període de validesa d'aquesta autorització sense haver sol·licitat la renovació, o no haver-la sol·licitat dins el termini escaient, comportarà la caducitat de l'autorització, amb prèvia tramitació de l'expedient corresponent.

10. El termini màxim per dictar i notificar resolució expressa serà de tres mesos a comptar des de la data d'entrada de la sol·licitud en qualsevol dels registres a què es refereix l'article 16.4 de la Llei 39/2015. Transcorregut el termini esmentat sense que s'hagi dictat i notificat la resolució expressa s'entendrà desestimada per silenci administratiu.

11. Qualsevol modificació de les dades que consten en l'autorització s'haurà de comunicar a la Direcció General de Comerç i Empresa dins el termini màxim de tres mesos comptadors des de la data en què varen tenir lloc. Si no es comuniquen en aquest termini s'iniciarà expedient sancionador en virtut de l'article 29.e) de la Llei 8/2014, d'1 d'agost. En qualsevol cas, el canvi de titularitat necessita autorització administrativa prèvia.

Article 6. Vigència i cancel·lació de la inscripció

1. La vigència de les inscripcions respecte a les seccions III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII i XIV serà pel temps establert en les resolucions de les quals duguin causa.

2. La vigència de les inscripcions respecte a les seccions I, II i XIII no tindrà caràcter temporal, sense perjudici de les possibles modificacions que es puguin sol·licitar en el transcurs de la seva vigència. En concret, les modificacions relatives a les seccions I i II es tramitaran d'acord amb els articles 24, 29 i 36 d'aquest Reglament.

3. La inscripció en la secció I es cancel·larà en els termes previstos en l'article 38 d'aquest Reglament.

4. La inscripció en la resta de seccions es cancel·larà, en tot cas, per alguna de les causes següents:

- a) A petició de la persona o entitat interessada o persona o entitat titular de l'autorització.

- b) Per la modificació de qualsevol de les circumstàncies exigides per a la inscripció sense autorització administrativa expressa.
- c) Com a resultat de procediment sancionador.
- d) Per la comprovació d'inexactituds en alguna de les dades expressades en la sol·licitud d'autorització tendents a eludir el control administratiu. Si es tracta d'un requisit essencial se n'haurà de tramitar prèviament el procediment de revisió d'ofici.
- e) Per incompliment de les obligacions sobre constitució i manteniment de l'import de les garanties.

Article 7. Garanties

1. Les persones o entitats titulars de salons de joc amb explotació de màquines pròpies i les persones o entitats operadores de màquines hauran de constituir una garantia a favor de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per l'import previst en l'article 9, que s'haurà de dipositar davant la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni.

2. La garantia es constituirà en diners efectius, aval o assegurança de caució. En el supòsit que s'opti per aval o per una assegurança de caució s'haurà de fer en els termes exposats en l'article següent.

3. La garantia quedarà afectada a les responsabilitats econòmiques en què les empreses puguin incórrer a raó del previst en aquest Reglament i en compliment de les obligacions establertes en l'article 18 de la Llei 8/2014.

4. La garantia s'haurà de mantenir actualitzada en la quantia màxima de l'import exigible. Si es produís una disminució de la seva quantia, l'obligat a constituir-la l'haurà de completar en la quantia obligatòria en el termini de dos mesos. La no reposició de la garantia suposarà la cancel·lació de la inscripció i la revocació de l'autorització atorgada.

5. Únicament s'autoritzarà la retirada de la garantia constituïda quan desapareguin les causes que en varen motivar la constitució i no estigui pendent la resolució d'expedients administratius dels quals se'n puguin derivar responsabilitats econòmiques.

6. Quan es tracti d'avals o assegurances de caució, per poder verificar la representació l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears validarà prèviament i per una sola vegada els poders i, en el contingut de l'aval o del certificat de l'assegurança de caució, es farà referència al compliment d'aquest requisit.

Article 8. Aval i assegurança

1. En el supòsit en què les persones titulars d'autoritzacions a què es refereix l'article 7 hagin optat per constituir un aval, els avals a l'efecte d'aquest Decret hauran de complir els requisits següents:

1.1. Per ser admesos com a garantia, els avals han de ser atorgats per un banc, caixa d'estalvis, cooperativa de crèdit, establiment financer de crèdit o societat de garantia recíproca que compleixi els requisits següents:

- a) Disposar d'una autorització administrativa oficial per operar a Espanya en vigor.
- b) Estar inscrit en el Registre Oficial d'Entitats de Crèdit del Banc d'Espanya.
- c) No estar en situació de mora davant l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears o dels seus ens del Sector públic com a conseqüència de

l'impagament d'obligacions derivades d'execucions d'avalis anteriors. A aquest efecte, la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni pot rebutjar l'admissió d'avalis provinents d'entitats que mantinguin impagats els imports d'avalis executats una vegada finalitzat el termini d'ingrés al qual fa referència la Llei general tributària per a deutes en període voluntari.

La declaració d'aquesta situació de mora requereix la tramitació d'un expedient contradictori previ, en el qual s'ha de donar audiència a l'entitat avaladora.

- d) No estar en situació de concurs de creditors.

El compliment d'aquests requisits s'ha de fer constar en el document de l'aval.

1.2. Els avals han de complir les característiques següents:

- a) Han de ser solidaris respecte a l'obligació principal, la qual cosa implica que l'avalador ha de renunciar als beneficis d'excussió i divisió.
- b) S'ha de constituir al primer requeriment, el que implica que l'avalador ha de renunciar al benefici d'ordre i que la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni li pot requerir que pagui el deute directament, sense necessitat de requerir-lo prèviament a l'obligació principal i, fins i tot, malgrat l'oposició de l'obligat principal.
- c) Han de vigir des de la data d'atorgament i fins que la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni retorni el document de l'aval.
- d) Els avals han d'estar signats per apoderats de l'entitat amb prou poder per obligar-la. La representació ha de ser verificada per per l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. En el supòsit en què les persones titulars de les autoritzacions a què es refereix l'article 7 hagin optat per contractar una pòlissa d'assegurança de caució, a l'efecte d'aquest Decret, hauran de complir els requisits següents:

2.1. L'assegurança de caució haurà de ser atorgada per una entitat asseguradora autoritzada per operar a Espanya en el ram de les assegurances de caució.

2.2. Les entitats asseguradores, autoritzades per operar a Espanya, hauran de complir, a més, els requisits següents:

2.2.1. No trobar-se en situació de mora davant l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears o dels seus ens del Sector públic com a conseqüència de l'impagament d'obligacions derivades d'execucions d'antigues assegurances de caució. A aquest efecte, la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni pot rebutjar l'admissió d'assegurances de caució provinents d'entitats que mantinguin impagats els imports corresponents a contractes d'assegurances una vegada finalitzat el termini d'ingrés de la Llei general tributària per a deutes en període voluntari.

2.2.2. No trobar-se en situació de concurs de creditors.

2.2.3. No trobar-se suspesa o extingida l'autorització administrativa per a l'exercici de l'activitat.

2.2.4. No trobar-se sotmesa a cap mesura de control especial.

El compliment d'aquests requisits s'ha de fer constar en l'assegurança de caució a la qual es refereix l'apartat 4 d'aquest article.

2.3. El contracte de l'assegurança de caució ha de tenir les característiques següents:

2.3.1. La persona dipositant de la garantia tindrà la condició d'acceptant de l'assegurança, i l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears tindrà la condició d'assegurat.

2.3.2. Es farà constar de forma expressa:

- a) Que l'entitat assegura solidàriament, el que implica renúncia als beneficis d'excussió i divisió.
- b) Que es constitueix el compromís de pagament al primer requeriment de la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni, la qual cosa suposa la renúncia al benefici d'ordre, malgrat l'oposició de l'acceptant de l'assegurança.
- c) Que la companyia d'assegurances no podrà oposar a l'assegurat les excepcions que li puguin correspondre davant l'acceptant de l'assegurança.
- d) Que la falta de pagament de la prima, sigui única, primera o següents, no donarà dret a la companyia d'assegurances a resoldre el contracte, ni aquest quedarà extingit, ni la cobertura de la companyia d'assegurances suspesa, ni la companyia d'assegurances no quedarà alliberada de la seva obligació, en el supòsit en què la companyia d'assegurances hagi de fer efectiva la garantia.
- e) Que l'assegurança de caució és de durada indefinida i que estarà vigent fins que la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni retorni el certificat a què es fa referència en l'apartat 4.

2.4. La garantia s'haurà de constituir en forma de certificat individual, amb la mateixa extensió i garanties que les resultants del contracte d'assegurança. Els certificats han d'estar signats per apoderats de l'entitat amb prou poder per obligar-la.

Aquesta representació haurà de ser verificada per l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears prèviament al registre de la garantia.

Article 9. Quantia de les garanties

1. Estan obligades a constituir una garantia en els termes exposats en els articles anteriors les empreses titulars de salons de joc amb explotació de màquines pròpies i les empreses operadores de màquines, la quantia de les quals s'ha de mantenir actualitzada en funció del nombre d'autoritzacions d'explotació vigents:

- a) Fins a 50 màquines: 30.000 €.
- b) Fins a 100 màquines: 60.000 €.
- c) Fins a 200 màquines: 120.000 €.
- d) Fins a 300 màquines: 180.000 €.
- e) Fins a 1000 màquines: 600.000 €.
- f) Més de 1000 màquines: 60.000 € addicionals per cada 100 màquines o fracció.

2. Els casinos de joc no estaran obligats a constituir la garantia indicada en els punts anteriors sempre que l'import resultant sigui igual o inferior al que estableix l'article 14.1 del Decret 41/2017, de 25 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament de casinos de la comunitat autònoma de les Illes Balears. En cas contrari, l'import de la fiança a constituir serà la diferència entre ambdues quantitats.

TÍTOL III DE LES MÀQUINES DE JOC

CAPÍTOL I DEFINICIONS I RÈGIM DE LES MÀQUINES

Article 10. Classificació de les màquines de joc

1. Les màquines de joc es classifiquen en:
 - a) Màquines recreatives amb premi o de tipus B.
 - b) Màquines d'atzar o de tipus C.

2. Les màquines de joc poden ser d'un sol jugador o multiestació. Són màquines multiestació quan, reunint les característiques tècniques de cada tipus de màquina, disposen de diversos llocs de jugador, i ofereixen la possibilitat de participació simultània o independent en el joc. Aquestes màquines estan emparades per una única autorització d'explotació.

Les màquines multiestació poden adoptar diferents configuracions d'instal·lació, que han de constar en l'expedient d'homologació del model, i en qualsevol cas han de contenir un joc principal que sigui comú a tots els jugadors o un premi o bossa de premis en comú.

Les màquines multiestació de tipus B no poden incorporar més de 14 llocs de joc.

3. Les màquines de joc podran ser objecte d'interconnexió en els termes i condicions establerts en aquest Reglament.

4. A l'efecte d'aquest Reglament, tenen la consideració de màquines multijoc aquelles que, reunint les característiques tècniques de cada tipus de màquina i formant una sola màquina, possibilitin la instal·lació en aquesta de diversos jocs diferents. Cadascun d'aquests jocs ha d'haver estat homologat prèviament dins l'expedient d'homologació del model.

Article 11. Prohibicions generals

No es poden homologar i explotar les màquines de joc:

- a) La utilització de les quals impliqui l'ús d'imatges, missatges o objectes que puguin perjudicar la formació de la infantesa i la joventut, o la realització o exhibició d'activitats que de qualsevol manera puguin ferir la seva sensibilitat.
- b) Que incitin a la violència, a les activitats delictives o a qualsevol forma de discriminació, o que en facin apologia, ni, en especial, les que continguin elements racistes, sexistes o pornogràfics.
- c) Que, en general, transmetin missatges contraris als drets reconeguts en la Constitució espanyola i en la resta de l'ordenació jurídica.

Article 12. Definició de màquines de joc de tipus B o recreatives amb premi

1. Són màquines de joc de tipus B o recreatives amb premi programat –d'ara endavant, tipus B– aquelles que, a canvi del preu de la partida o jugada, ofereixen a la persona usuària un temps d'ús o de joc i, eventualment, un premi en metàl·lic, d'acord amb el programa de joc.

2. Les màquines de joc de tipus B o recreatives es classifiquen en els subtipus següents:

- a) Màquines de joc de tipus B1 o recreatives amb premi: aquelles que, a canvi del preu de la partida, concedeixen a l'usuari un temps de joc i, eventualment, un

premi en metàl·lic, limitat conforme a un pla de premis i un percentatge de devolució mínima autoritzats.

- b) Màquines de joc de tipus B2 o especials de salons, bingos i casinos: aquelles que concedeixen eventualment premis en metàl·lic superiors als de les màquines de tipus B1.
- c) Màquines de joc de tipus B3 o exclusives de salons de joc: les que, d'acord amb els requisits i les condicions que estableix aquest Reglament, concedeixin un temps de joc i, eventualment, d'acord amb el programa de premis prèviament establert, un premi en metàl·lic superior al de les màquines de tipus B1 i de tipus B2.
- d) Màquines de joc de tipus B4, exclusives de bingos: les que, d'acord amb els requisits i les condicions tècniques establertes en aquest Reglament, concedeixin eventualment premis en metàl·lic segons la proporció de l'aposta del conjunt de persones que juguin, o de conformitat amb el programa de premis establert prèviament.

3. Els requisits i condicions tècniques i els premis d'aquestes màquines de joc són les contingudes en els articles següents d'aquest Reglament.

4. La realització de partides, així com el cobrament dels premis obtinguts pels jugadors, es podran fer mitjançant qualsevol mitjà de cobrament o de pagament legalment admès en la legislació vigent, amb l'autorització prèvia de la Direcció General de Comerç i Empresa. Les màquines podran estar dotades de moneders aptes per admetre monedes o bitllets de curs legal, així com altres suports o dispositius d'admissió i pagament per mitjans electrònics o telemàtics degudament autoritzats.

Article 13. Jocs oferts per les màquines de joc de tipus B

Es poden homologar màquines de joc de tipus B que, complint els requisits establerts en els articles 14 i següents d'aquest Reglament, ofereixin jocs integrats a la seva pròpia memòria i programació interna. Aquestes màquines podran tenir com a màxim 50 jocs homologats.

Article 14. Requisits tècnics de les màquines de joc de tipus B

Per ser homologades i inscrites en el registre corresponent, les màquines de joc de tipus B han de complir, a més dels requisits específics de cada subtipus, tots i cadascun dels requisits següents:

- 1. El jugador inicia la partida accionant el botó o la palanca de posada en marxa. Transcorreguts cinc segons sense fer-ho, la màquina podrà iniciar el joc automàticament.
- 2. La màquina ha de disposar d'un mecanisme de bloqueig que impedeixi la introducció del preu de la partida si el dipòsit de reserva de pagaments no disposa de prou diners per pagar qualsevol dels premis programats. En aquest cas, la màquina tornarà automàticament els diners introduïts.
- 3. Incorporar de manera clarament visible les llegendes següents:
 - a) La prohibició d'utilització a menors de 18 anys.
 - b) El joc abusiu perjudica la salut i pot produir ludopatia.
 - c) Les regles del joc, la descripció de les combinacions guanyadores, l'import del premi corresponent a cadascuna, el percentatge mínim de devolució en premis, i la categoria de la màquina.

4. La impossibilitat d'alterar o manipular la memòria electrònica de la màquina que determina el joc.
5. Disposar d'una font d'alimentació d'energia autònoma que preservi la memòria en cas de desconexió o interrupció del fluid elèctric i que permeti, si s'escau, el reinici del programa en el mateix estat anterior de la desconexió.
6. En els casos en què el joc es desenvolupi mitjançant la utilització d'una pantalla o suport físic anàleg, controlat per senyal de vídeo o similar, la informació relativa a la descripció de les combinacions guanyadores i plans de guanys es podrà presentar en el seu suport físic.

Article 15. Requisits específics de les màquines de joc de tipus B1

Cada model de màquina de joc de tipus B1 ha de complir, a més, els requisits següents:

- a) El preu màxim de la partida és de 0,20 euros, sense perjudici que es pugui realitzar simultàniament un nombre acumulat de partides que en conjunt no superin el valor d'un euro.
- b) El premi màxim que aquestes màquines poden concedir és de 500 euros.
- c) El programa de joc no pot provocar cap tipus d'encadenament o seqüència de premis el resultat de la qual sigui l'obtenció d'una quantitat de diners superiors al premi màxim establert.
- d) Cada màquina de tipus B1 està programada i explotada de manera que torni en tot cicle màxim de 40.000 partides consecutives un percentatge de premis no inferior al 70 % del preu de les partides fetes. S'entén per cicle el conjunt de partides consecutives que el programa de joc ha d'establir per pagar el percentatge de devolució en premis.
- e) La durada mitjana de la partida no ha de ser inferior a tres segons, sense que es puguin realitzar més de 600 partides en 30 minuts. A l'efecte de durada, la realització de partides simultànies es comptabilitza com si es tractàs d'una sola partida.
- f) Les màquines, quan no es trobin en funcionament, no poden tenir instal·lat cap tipus de dispositiu sonor l'objectiu del qual sigui actuar de reclam o atreure l'atenció de les persones.
- g) Les màquines han d'incorporar els comptadors i dispositius de seguretat regulats en els articles 31 i 32 d'aquest Reglament.

Article 16. Requisits específics de les màquines de joc de tipus B2 o especials per a salons de joc, bingos i casinos

Cada model de màquina de joc de tipus B2 ha de complir, a més dels requisits generals establerts en l'article 14, els següents:

- a) El preu màxim de la partida és de 0,20 euros, sense perjudici que es pugui realitzar simultàniament un nombre acumulat de partides que en conjunt no superin el valor d'un euro.
- b) El premi màxim que aquestes màquines poden concedir és de 1000 euros.
- c) El programa de joc no pot provocar cap tipus d'encadenament o seqüència de premis el resultat de la qual sigui l'obtenció d'una quantitat de diners superior al premi màxim establert.

- d) Ha d'estar programada i explotada de manera que torni en tot cicle màxim de 40.000 partides consecutives un percentatge de premis no inferior al 70 % del preu de les partides fetes.
- e) S'entén per cicle el conjunt de partides consecutives que el programa de joc ha d'establir per pagar el percentatge de devolució en premis.
- f) La durada mitjana de la partida no ha de ser inferior a tres segons, sense que es puguin realitzar més de 600 partides en 30 minuts.
- g) A l'efecte de durada, la realització de partides simultànies es comptabilitza com si es tractàs d'una sola partida.
- h) Les màquines poden tenir instal·lats dispositius sonors.
- i) Les màquines han d'incorporar els comptadors i dispositius de seguretat regulats en els articles 31 i 32 d'aquest Reglament.

Article 17. Requisits específics de les màquines de joc de tipus B3 o exclusives de salons de joc

Cada model de màquina de joc de tipus B3 ha de complir, a més dels requisits generals establerts en l'article 14, els següents:

- a) El preu màxim de la partida és de 0,20 euros, sense perjudici que es puguin fer simultàniament un nombre acumulat de partides que en conjunt no superin el valor de tres euros.
- b) El premi màxim que aquestes màquines poden concedir és de 3000 euros.
- c) El programa de joc no pot provocar cap tipus d'encadenament o seqüència de premis el resultat de la qual sigui l'obtenció d'una quantitat de diners superiors al premi màxim establert.
- d) Cada màquina de tipus B3 estarà programada i explotada de manera que torni en tot cicle màxim de 120.000 partides consecutives un percentatge de premis no inferior al 80 % del preu de les partides fetes.
- e) La durada mitjana de la partida no ha de ser inferior a tres segons, sense que es puguin fer més de 600 partides en 30 minuts.
- f) Les màquines poden tenir instal·lats dispositius sonors.
- g) Les màquines han d'incorporar els comptadors i els dispositius de seguretat regulats en els articles 31 i 32 d'aquest Reglament.
- h) Les màquines de tipus B3 exclusives de salons de joc no poden incorporar el joc del bingo en les seves diverses modalitats.

Article 18. Requisits específics de les màquines de joc de tipus B4 o exclusives de sales de bingo

1. Cada model de màquina de joc de tipus B4 ha de complir, a més dels requisits generals establerts en l'article 14, els següents:

- a) El preu màxim de la partida és de 0,20 euros, sense perjudici que es puguin fer simultàniament un nombre acumulat de partides que en conjunt no superin el valor de sis euros.
- b) El premi màxim que aquestes màquines poden concedir és de 6000 euros.
- c) Les apostes, així com el cobrament dels premis obtinguts per les persones usuàries, es poden fer mitjançant targetes electròniques prepagament degudament autoritzades per l'òrgan competent.

- d) La durada mitjana de cada partida no ha de ser inferior a tres segons, sense que es puguin fer més de 600 partides en 30 minuts. A l'efecte de durada, la realització de partides simultànies es comptabilitza com si es tractàs d'una partida.
 - e) Cada màquina ha de tornar un percentatge superior al 80 % del total de les quantitats jugades, d'acord amb l'estadística de partides que resulti de totes les combinacions possibles.
 - f) El joc de la màquina consisteix en el joc del bingo desenvolupat de forma informàtica i sense intervenció en l'execució del personal de la sala de bingo.
 - g) En cap cas, la màquina de joc no pot expedir cartrons o suports físics del joc desenvolupat a la màquina per al seu ús extern per part del jugador.
 - h) El joc es desenvolupa necessàriament mitjançant la utilització de pantalles controlades per senyal de vídeo o sistema similar.
 - i) Les màquines que desenvolupin el joc del bingo poden comptar amb un dispositiu que permeti l'opció «bola extra», i el jugador podrà arriscar a la seva voluntat la quantitat de crèdits existents a la màquina o introduir diners addicionals per a la seva compra. L'opció de la bola extra estarà permesa sempre que no s'alteri el percentatge de premis de la màquina, ni se superi el premi màxim, i que el jugador estigui degudament informat del cost de cada bola extra. A cada partida no es poden comprar més de 15 boles extres.
 - j) Aquestes màquines poden disposar d'un sol marcador de premis i crèdits, de manera que el jugador pugui recuperar en qualsevol moment la quantia que s'acumuli.
2. El sistema informàtic ha de comptar amb els elements i funcionalitats següents:
- a) Un servidor de grup, encarregat d'establir la comunicació contínua amb les pantalles terminals ocupades, respecte de les apostes realitzades i els premis obtinguts.
 - b) Un servidor de comunicacions, encarregat de canalitzar i garantir l'intercanvi d'informació entre el servidor de grup i el servidor central.
 - c) Un servidor central, que ha d'arxivar totes les dades relatives a les apostes realitzades i els premis obtinguts, i que elaborarà i produirà les estadístiques i els informes del nombre de partides realitzades, les quanties jugades i les combinacions guanyadores atorgades amb indicació del dia i l'hora.
 - d) Un sistema informàtic de caixa, que ha de comptar amb un terminal de caixa que carregarà en els suports aptes per a la realització de cobraments i pagaments, o en qualsevol altre suport degudament autoritzat per l'òrgan competent, les quanties que sol·licitin els jugadors, i indicarà el saldo o crèdit final per al seu abonament. Amb aquesta finalitat, inclourà un programa informàtic de control i gestió de totes les transaccions econòmiques realitzades.
 - e) Un sistema de verificació, que, abans de l'inici de cada sessió de la sala, comprovi diàriament el funcionament correcte de tot el sistema. Si durant la jornada de joc es detecten avaries o fallades al servidor, s'interromprà el joc i es tornaran les quanties apostades als jugadors. Abans de reiniciar el sistema, se'n comprovarà una altra vegada el funcionament correcte, així com el de totes les màquines.

Si l'avaria es produeix en una màquina, n'impedeix el funcionament correcte i no es pot reparar en l'acte, cal desconnectar-la immediatament i col·locar-hi un cartell en el qual s'indiqui aquesta circumstància.

- f) Han d'incorporar comptadors que compleixin les mateixes funcionalitats previstes en aquest Reglament. No obstant això, l'empresa titular o de serveis de la sala de bingo pot implementar en el servidor de l'establiment un sistema d'informació, homologat pel laboratori d'assaig autoritzat que, connectat a les màquines o terminals de la sala, registri totes les funcionalitats exigides amb caràcter general.

Article 19. Dispositius opcionals de les màquines de joc de tipus B

1. Les màquines de joc de tipus B que compleixin els requisits enumerats en els articles anteriors poden disposar, sempre que es faci constar en la seva homologació, de qualsevol dels dispositius següents:

- a) Els que permetin a voluntat del jugador arriscar els premis, sempre que el programa de joc garanteixi els premis i percentatges de devolució establerts i que no superin els premis màxims previstos.
- b) Els que permetin la retenció total o parcial de la combinació d'una partida no guanyadora per a una altra de posterior.
- c) Els que permetin la realització simultània de partides, sempre que no superin el que per a cada categoria estableix aquest Reglament.
- d) Els que permetin la interconnexió de màquines tipus B.
- e) Els que permetin apostar «a crèdit o res» les quantitats sobrants de partides anteriors l'import de les quals sigui inferior al preu de la partida. En aquest cas la màquina atorgarà un crèdit de valor doble a la quantitat sobrant apostada pel jugador, almenys, en el 50 per cent de les ocasions en què es produeixi l'aposta.
- f) Marcador de crèdits i marcador de monedes no destinades a joc.
L'import acumulat ha de ser lliurat automàticament al jugador si transcorren deu segons des que el comptador de crèdits hagi arribat a zero.
- g) Un marcador de premis que permeti acumular els premis obtinguts, sense superar el premi màxim autoritzat. En assolir aquest màxim, la màquina ha de pagar automàticament i sense intervenció del jugador l'import acumulat.
- h) Els que permetin incrementar els percentatges de devolució de premis d'acord amb aquest Reglament.

Article 20. Requisits generals per a la interconnexió de màquines de joc de tipus B i tipus d'interconnexió

1. Les màquines de joc de tipus B a què es refereix aquest Reglament es poden interconnectar en salons de joc o bingos de la comunitat autònoma de les Illes Balears per oferir premis acumulats.

2. La interconnexió de màquines de joc de tipus B requereix l'homologació prèvia del sistema i l'autorització prèvia de la interconnexió de les màquines de tipus B. Prèviament a l'homologació la Direcció General de Comerç i Empresa ha d'inscriure el sistema d'interconnexió.

3. La quantia del premi que es pot obtenir no ha de suposar una disminució del percentatge de premis de cadascuna de les màquines interconnectades.

4. A cada màquina interconnectada s'ha de fer constar aquesta circumstància i el premi màxim que es pot obtenir.

5. El nombre mínim de màquines interconnectades és de tres.

6. Una mateixa màquina només pot formar part d'un sistema d'interconnexió en els locals de joc i d'un sistema d'interconnexió entre locals de joc.

7. Es poden autoritzar, sempre que es compleixin els requisits exigits en els articles posteriors per a cadascun dels tipus de màquines, els tipus d'interconnexió de màquines següents:

- a) La que interconnecti únicament màquines de tipus B1.
- b) La que interconnecti únicament màquines de tipus B2.
- c) La que interconnecti màquines de tipus B1 i de tipus B2. En aquest cas la interconnexió ha de comptar a tota hora amb màquines d'ambdós tipus.
- d) La que interconnecti únicament màquines de tipus B3.
- e) La que interconnecti únicament màquines de tipus B4.
- f) La que interconnecti màquines de tipus B1, B2 i B3. En aquest cas el premi d'interconnexió està limitat al premi acumulat entre màquines del tipus B1 o B2 de l'article 25.

Article 21. Requisits específics per a la interconnexió de màquines de joc de tipus B1 i de tipus B2

Es pot autoritzar la interconnexió de les màquines de joc de tipus B1 i de tipus B2 especial entre diferents salons de joc, mitjançant un sistema d'interconnexió degudament homologat, d'acord amb els requisits següents:

- a) El servidor ha d'estar en un dels salons de joc o en un local la ubicació del qual s'ha de comunicar a la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria.
- b) El servidor ha de controlar el sistema d'interconnexió en el seu conjunt. Aquest sistema ha d'estar dotat dels controls de seguretat necessaris i ha d'assegurar la inviolabilitat de l'accés.
- c) El sistema d'interconnexió garanteix la seva comunicació constant i en temps real.
- d) El sistema ha de disposar d'adaptadors a què es connectaran les màquines que formin el sistema d'interconnexió.
- e) El sistema ha de comptar amb una xarxa interna a cada saló de joc que connecti els adaptadors de les màquines a un servidor local o concentrador de local de joc.
- f) El sistema ha de comptar amb una xarxa externa que connecti el saló de joc amb el sistema central d'interconnexió.
- g) El sistema ha de comptar amb visualitzadors connectats a la xarxa de cada saló de joc, destinats a informar a tota hora dels premis de l'estat del joc interconnectat.

Article 22. Requisits per a la interconnexió de màquines de joc de tipus B3 exclusives per a salons

1. Sempre que es compleixin els requisits generals previstos per a les màquines de joc de tipus B continguts en l'article 20, es poden interconnectar entre si en un mateix saló de joc les màquines de tipus B3 exclusives per a salons de joc.

2. Així mateix, les màquines a què es refereix l'apartat anterior es poden interconnectar entre si entre diferents salons de joc, d'acord amb els requisits tècnics establerts en l'article 21.

Article 23. Requisits per a la interconnexió de màquines de joc de tipus B4 exclusives de bingo

1. Es pot autoritzar la interconnexió de màquines de joc de tipus B exclusives de bingos mitjançant sistemes d'interconnexió homologats, a fi de crear bosses de premis per l'acumulació successiva d'una part de l'import de les apostes.

2. El premi acumulat, que no pot comportar una disminució del percentatge de devolució de cada màquina interconnectada, es determina per la suma de premis màxims que es puguin atorgar en el total de les màquines interconnectades, que no pot superar en cap cas la quantia de 40.000 euros.

Si la interconnexió de màquines de tipus B exclusives de bingo es realitza entre diferents sales de bingo, la quantia màxima de la bossa de cada sistema d'interconnexió de màquines de tipus B exclusives de bingos no pot ser superior al doble dels límits establerts en el paràgraf anterior (80.000 euros). El premi acumulat es determina per la suma de premis màxims que es puguin atorgar en el total de les màquines interconnectades, i no pot comportar una disminució del percentatge de devolució de cada màquina interconnectada.

Per homologar el sistema i la interconnexió de màquines de joc de tipus B exclusives de bingo entre diferents sales de bingo, la persona o entitat titular de l'establiment del bingo ha d'acreditar mitjançant un certificat tècnic de l'empresa encarregada dels serveis d'interconnexió que es compleixen els requisits següents:

- a) El servidor central ha d'estar instal·lat en l'àmbit territorial de les Illes Balears.
- b) El servidor està en una de les sales de bingo o en un local la ubicació del qual s'ha de comunicar a l'òrgan competent en matèria de joc.
- c) El servidor controla el sistema d'interconnexió en el seu conjunt. El sistema ha d'estar dotat dels controls de seguretat necessaris i assegura la inviolabilitat d'accés a aquest.
- d) El sistema d'interconnexió ha de garantir la seva comunicació constant i en temps real.
- e) El sistema disposa d'adaptadors a què es connecten les màquines que formen el sistema d'interconnexió.
- f) L'establiment disposa d'una xarxa interna a cada sala de bingo que connecta els adaptadors de les màquines a un servidor local o concentrador de local de joc.
- g) L'establiment disposa d'una xarxa externa que connecta la sala de bingo amb el sistema central d'interconnexió.
- h) L'establiment compta amb visualitzadors connectats a la xarxa de cada sala de bingo, destinats a informar a tota hora dels premis i de l'estat del joc interconnectat.
- i) Les màquines interconnectades al sistema interactuen directament amb el jugador en el desenvolupament del joc.

Article 24. Sol·licitud d'interconnexió

1. L'empresa operadora ha de presentar la sol·licitud d'interconnexió, amb la conformitat de la persona o entitat titular de l'establiment.

2. La sol·licitud d'interconnexió s'ha de formalitzar d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 3 d'aquest Reglament, acompanyat del justificant d'ingressos de la taxa administrativa corresponent.

3. Requereix autorització administrativa prèvia qualsevol modificació de la relació de màquines interconnectades, amb prèvia sol·licitud de l'empresa operadora, i amb la conformitat de la persona o entitat titular de l'establiment, que s'ha de formalitzar d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria (Direcció General de Comerç i Empresa) i que figura com a annex 4 d'aquest Reglament.

4. El termini màxim per dictar i notificar la resolució d'autorització d'interconnexió és de tres mesos comptadors des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre de la conselleria competent en matèria de joc. Un cop transcorregut el termini màxim esmentat sense que s'hagi dictat i notificat, la resolució s'entendrà desestimada.

Una vegada atorgada l'autorització d'interconnexió, s'inscriurà d'ofici a la secció corresponent del Registre General de Joc de les Illes Balears.

5. Els titulars de les sales de joc i bingo interconnectats i l'empresa que presti els serveis d'interconnexió, que ha d'estar inscrita en el Registre d'Empreses de Joc, respondran solidàriament de totes les responsabilitats que se'n derivin de l'organització, l'explotació i el funcionament del sistema d'interconnexió.

Article 25. Premis en la interconnexió entre màquines de joc de tipus B

1. Els premis acumulats que es poden oferir quan la interconnexió de les màquines es trobi ubicada en un mateix saló de joc o d'un mateix bingo seran:

- a) Quan es tracti de màquines B1 o B2, 2000 euros.
- b) Quan es tracti de màquines B3, 9000 euros.
- c) Quan es tracti de màquines B4, 40000 euros.

2. Els premis acumulats que es poden oferir quan la interconnexió de màquines es realitzi entre establiments del mateix tipus seran:

- a) Quan es tracti de màquines B1 o B2, 6000 euros.
- b) Quan es tracti de màquines B3, 9000 euros.
- c) Quan es tracti de màquines B4, 80000 euros.

Article 26. Definició de les màquines de joc de tipus C o d'atzar

1. Són màquines de joc de tipus C o d'atzar les màquines exclusives de casinos que, a canvi del preu de la partida, concedeixen a l'usuari un temps de joc i, eventualment, un premi que depèn sempre de l'atzar. S'entén per atzar quan el resultat de cada jugada no depèn de combinacions o resultats anteriors o posteriors.

2. També són màquines de joc de tipus C les que permeten jugar a qualsevol dels jocs que són exclusius dels casinos de joc en format electrònic, depenent exclusivament de l'atzar. Aquestes màquines han de comptar, com a mínim, amb les mateixes regles del joc i amb els mateixos premis en metàl·lic i apostes que per als diferents jocs exclusius de casino estableix el Catàleg de jocs i apostes, per bé que els elements materials i personals als quals es refereix el Catàleg de jocs i apostes no seran d'aplicació.

Article 27. Requisits específics per a l'homologació de les màquines de joc de tipus C

Per a la seva homologació, les màquines de joc de tipus C han de complir els requisits següents:

- a) El preu de la partida és el fixat en la resolució d'homologació del model.
Es poden homologar màquines multidenominació, que són aquelles en les quals el client pot triar a la seva conveniència el preu de la partida.
Així mateix, la Direcció General de Comerç i Empresa pot autoritzar la utilització de suports o targetes, magnètiques o electròniques, o qualsevol altre mitjà homologat de pagament i reintegrament exclusiu per a cada establiment, en substitució dels diners de curs legal o de les fitxes a bescanviar per l'usuari a la caixa d'aquell.
- b) El preu màxim o guany de més valor que les màquines de tipus C poden atorgar en una partida és el que es fixi per a cada model en la corresponent resolució d'homologació i vindrà expressat en el pla de guanys de cada màquina, depenent de la combinació guanyadora.
Així mateix, es poden homologar les màquines de tipus C que disposin, com a dispositiu addicional, d'un mecanisme que permeti l'acumulació d'un percentatge de l'apostat per constituir bosses o premis especials.
- c) La durada mínima de la partida ha de ser la fixada en l'homologació de la màquina.
- d) La màquina ha d'estar dissenyada i explotada de manera que retorni als jugadors en forma de premis, d'acord amb la sèrie estadística de partides que resulti de la totalitat de combinacions possibles, un percentatge no inferior al 80 % de les quantitats jugades.
En el cas que estigui projectada per acumular un percentatge de les quantitats jugades per constituir bosses o premis especials, aquesta acumulació ha de ser addicional al percentatge previst en el paràgraf anterior.
Es poden homologar màquines que disposin de mecanismes que permetin augmentar el percentatge de devolució.
- e) Poden disposar d'un mecanisme d'abonament automàtic dels premis obtinguts, sense necessitat de cap acció per part del jugador.
- f) Els premis han de consistir en moneda de curs legal, tret que existeixi autorització expressa per a la utilització de fitxes o targetes, d'acord amb la lletra a) d'aquest article.
- g) Al frontal o, si s'escau, a la pantalla de vídeo de les màquines han de constar de forma gràfica, visible i per escrit:
 - 1r. Les regles del joc.
 - 2n. La descripció de les combinacions guanyadores.
 - 3r. La indicació dels tipus de valors de monedes, fitxes o targetes que accepta.
 - 4t. L'import del premi corresponent a cadascuna de les partides.
 - 5è. La indicació que la màquina no torna ni canvia moneda i si les acumula per a successives partides, de manera que els diners que s'introdueixin seran per jugar-los.
 - 6è. L'avertència que la pràctica del joc pot produir ludopatia.
- h) Han de posseir els comptadors previstos en l'article 31 d'aquest Reglament.

La instal·lació d'aquests comptadors no és preceptiva si l'establiment en el qual estan instal·lades disposa d'un sistema informàtic central autoritzat prèviament i connectat a les màquines.

Article 28. Requisits generals per a la interconnexió de màquines de joc de tipus C

Les màquines de joc de tipus C es poden interconnectar a fi de poder atorgar un premi especial, «superbossa» o *superjackpot*, format per la suma dels premis de bossa o especials de les màquines de tipus C interconnectades. Així mateix, les màquines de tipus C es poden interconnectar amb la finalitat d'atorgar premis especials que el jugador podrà rebre pel simple fet d'estar jugant en una de les màquines interconnectades, independentment de si obté alguna combinació guanyadora i de l'aposta realitzada.

La interconnexió de màquines de tipus C requereix homologació prèvia del sistema i autorització administrativa prèvia d'interconnexió.

El nombre mínim de màquines interconnectades ha de ser de tres.

Es poden interconnectar màquines que es trobin instal·lades en diferents àmbits o sales del mateix casino, i s'hi pot incloure la seva sala accessòria, si la té.

El sistema d'interconnexió ha de complir els requisits següents:

- a) El servidor central ha d'estar instal·lat en l'àmbit territorial de les Illes Balears.
- b) El servidor ha de ser en una de les sales o en un local, la ubicació del qual s'ha de comunicar a l'òrgan competent.
- c) El servidor ha de controlar el sistema d'interconnexió en el seu conjunt. El sistema ha d'estar dotat dels controls de seguretat necessaris i assegurar la inviolabilitat d'accés a aquell.
- d) El sistema d'interconnexió ha de garantir la seva comunicació constant i en temps real.
- e) El sistema ha de disposar d'adaptadors a què es connectaran les màquines que formin el sistema d'interconnexió.
- f) El sistema ha de comptar amb una xarxa interna a cada sala que connecti els adaptadors de les màquines a un servidor local o concentrador de local de joc.
- g) El sistema ha de comptar amb una xarxa externa que connecti la sala amb el sistema central d'interconnexió.
- h) El sistema ha de comptar amb visualitzadors connectats a la xarxa de cada sala, destinats a informar a tota hora dels premis i de l'estat del joc interconnectat.
- i) L'import del premi s'ha d'assenyalar clarament sense que es pugui realitzar cap tipus de publicitat a l'exterior de l'establiment. Així mateix en cada màquina interconnectada s'ha de fer constar de forma visible aquesta circumstància.

Article 29. Sol·licitud d'interconnexió de màquines de joc de tipus C

1. La persona o entitat titular de l'establiment ha de presentar la sol·licitud. S'ha de formalitzar d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 5 d'aquest Reglament, acompanyat del justificant d'ingressos de la taxa administrativa corresponent.

2. Requereix autorització administrativa prèvia qualsevol modificació de la relació de màquines interconnectades, amb prèvia sol·licitud de la persona o entitat titular de l'establiment, que es formalitzarà d'acord amb el model normalitzat que estarà

disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 6 d'aquest Reglament.

3. El termini màxim per dictar resolució d'autorització d'interconnexió serà de tres mesos a comptar des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre de la conselleria competent en matèria de joc. Un cop transcorregut el termini màxim esmentat sense que s'hagi dictat i notificat, la resolució s'entendrà desestimada.

Una vegada atorgada l'autorització d'interconnexió, s'inscriurà d'ofici a la secció corresponent del Registre General de Joc de les Illes Balears.

Article 30. Dipòsits de monedes

1. Les màquines de joc de tipus C estan dotades de dos contenidors interns de monedes:

- a) El dipòsit de reserva de pagaments, la destinació del qual és retenir els diners o les fitxes destinats al pagament automàtic dels premis.
- b) El dipòsit de guanys, la destinació del qual és retenir els diners o les fitxes que no es fan servir per la màquina per al pagament automàtic de premis, i que s'ha de situar en un compartiment separat de qualsevol altre de la màquina, tret del canal d'alimentació.

Les màquines que utilitzin com a exclusiu mitjà de pagament de premis les targetes electròniques o magnètiques canviabls posteriorment a l'establiment per diners de curs legal estan exemptes de la instal·lació dels dipòsits referits.

2. Quan el premi superi la capacitat del dipòsit de reserva de pagaments, els premis podran ser pagats manualment a l'usuari per un empleat de la sala, cas en què hauran de disposar d'un avisador lluminós o acústic que s'activi de manera automàtica quan l'usuari obtingui el premi esmentat. Han de disposar, a més, d'un mecanisme de bloqueig que, en el cas previst anteriorment, impedeixi a qualsevol usuari continuar utilitzant la màquina fins que el premi hagi estat pagat i la màquina desbloquejada pel personal al servei de la sala.

3. Es poden homologar i inscriure aquelles que disposin de mecanismes que permetin l'acumulació de premis obtinguts com a crèdits a favor del jugador, si bé en aquest cas la persona jugadora ha de poder optar en qualsevol moment per la devolució dels crèdits acumulats.

CAPÍTOL II

DISPOSICIONS COMUNES PER A LES MÀQUINES DE JOC DE TIPUS B I C

Article 31. Comptadors i avisadors

1. Les màquines de joc de tipus B i C han de disposar de comptadors que compleixin els requisits següents:

- a) Possibilitaran la seva lectura independent per l'Administració.
- b) Identificaran la màquina en què es trobin instal·lats.
- c) Estaran tancats i protegits contra tota manipulació.
- d) Hauran de comptar i acumular les dades referents al nombre de partides realitzades i els premis obtinguts.

e) Mantindran les dades emmagatzemades en la memòria encara que la màquina estigui desconnectada, i impediran l'ús de la màquina en cas d'avaria o desconexió del comptador.

2. El compliment d'aquests requisits s'ha d'acreditar mitjançant un certificat de les entitats i laboratoris autoritzats per l'òrgan competent per a la realització d'inspeccions tècniques.

3. La instal·lació dels comptadors a què fa referència l'apartat 1 d'aquest article no és preceptiva per a les màquines de tipus B2, B3, B4 i de tipus C si l'establiment on es troben instal·lades disposa d'un sistema informàtic connectat a les màquines que compleixi els mateixos requisits que els comptadors i estigui autoritzat per la Direcció General de Comerç i Empresa.

4. Les màquines de joc tipus B2, B3, B4 i de tipus C poden incorporar un mecanisme avisador lluminós, que entrarà en funcionament automàticament quan siguin obertes per fer reparacions momentànies, per omplir els dipòsits o per qualsevol altra circumstància.

A més, poden disposar d'un mecanisme avisador lluminós que permeti a la persona jugadora cridar l'atenció del personal al servei de la sala i d'un indicador lluminós així que el pagament hagi estat acceptat per la màquina.

5. Els comptadors incorporats a les màquines dels tipus B i C queden subjectes al control metrològic previst en la normativa vigent en la matèria.

Article 32. Dispositius de seguretat

1. Les màquines de joc de tipus B i C han d'incorporar els dispositius de seguretat següents:

- a) Els que desconnectin la màquina automàticament si els comptadors deixen de registrar i acumular el pas de monedes o si deixen de funcionar correctament.
- b) Els que impedeixin la manipulació dels comptadors, preservin la memòria de les màquines malgrat interrupcions de corrent elèctric i permetin la represa de qualsevol partida en l'estat en el qual es trobava en el moment de la interrupció.
- c) Els que impedeixin a l'usuari d'introduir monedes o bitllets d'un valor superior al que s'estableix per a cada tipus de màquina o els que, si s'escau, tornin automàticament els diners dipositats en excés.

2. Les màquines de corrons mecànics han d'incorporar, a més:

- a) Un dispositiu que completi el gir total dels corrons i, si s'escau, el cicle del pagament del premi obtingut quan retorni l'energia a la màquina.
- b) Un dispositiu que desconnecti automàticament la màquina si els corrons no giren lliurement.
- c) Un dispositiu que en forma aleatòria modifiqui les velocitats de gir almenys de dos corrons o tambors i, de manera forçosa, del primer d'ells, a fi d'evitar repeticions estadístiques en les màquines de corrons mecànics.

TÍTOL IV

HOMOLOGACIÓ DE MODELS DE MÀQUINES DE JOC, JOCS I MATERIAL DE JOC

CAPÍTOL I

PROCEDIMENT D'HOMOLOGACIÓ I INSCRIPCIÓ DE MODELS DE MÀQUINES DE JOC, JOCS I MATERIAL DE JOC

Article 33. Homologació dels models de màquines de joc

1. La fabricació, importació, comercialització, instal·lació i explotació, en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears, de les màquines de joc de tipus B i C requereixen l'homologació prèvia del model corresponent i la inscripció en el Registre General del Joc.

2. Aquesta homologació atorga als seus titulars el dret a importar, en les condicions establertes per la normativa estatal vigent, a fabricar i a vendre les màquines que s'ajustin a les homologacions i compleixin els altres requisits reglamentaris, sempre que els titulars estiguin inscrits en el Registre esmentat.

3. Les màquines de joc legalment comercialitzades en un estat membre de la Unió Europea i les originàries i legalment comercialitzades en els estats pertanyents a l'Espai Econòmic Europeu i Turquia poden ser homologades sempre que s'hagin fet les proves i els assajos previs que determinin les característiques tècniques i de funcionament, amb nivells de precisió, seguretat, adequació i idoneïtat equivalents als requerits en aquest Reglament.

No obstant això, poden ser eficaços i inscriure's d'ofici els models homologats pels òrgans competents de l'Estat o d'altres comunitats autònomes sempre que es compleixin els requisits continguts en aquest Reglament.

4. Només es pot cedir l'habilitació per a la fabricació d'un model inscrit si el cedent i el cessionari estan inscrits en la secció corresponent del Registre General del Joc. Han de comunicar la cessió, mitjançant la documentació que acrediti la seva existència, a l'òrgan competent en la gestió administrativa de joc. Aquest òrgan s'ha de relacionar únicament, respecte al model concret, amb la persona o entitat titular de la inscripció.

5. No s'homologaran els models de màquines la denominació dels quals sigui idèntica a la d'altres models ja homologats, tret que la persona o entitat sol·licitadora n'acrediti la inscripció a nom seu, en data anterior, a l'oficina de patents i marques, circumstància que, després de l'inici del procediment administratiu corresponent, en cancel·larà l'homologació i inscripció anterior. No obstant això, els noms de models antics es podran reutilitzar sempre que la seva homologació i inscripció estigui cancel·lada.

6. Tampoc no podran ser homologats els models de màquines la utilització dels quals impliqui l'ús d'imatges, missatges o objectes que puguin perjudicar la formació de la infantesa i de la joventut, que directament o indirectament siguin contraris a la vigent ordenació jurídica, i en especial aquells que incitin a la violència i a les activitats delictives o a qualsevol forma de discriminació, i els que continguin elements racistes, sexistes o pornogràfics.

7. Les màquines de joc han de subministrar a l'usuari una informació veraç, eficaç i suficient sobre les seves característiques essencials i, en conseqüència, les instruccions per al seu ús correcte han d'estar en qualsevol idioma de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i hi pot figurar també informació en qualsevol altre idioma.

8. Les màquines de joc han de ser fabricades i instal·lades de manera que es garanteixi la integritat física de qualsevol usuari i han d'incorporar el marcatge CE, que declara la seva conformitat amb la normativa vigent.

Article 34. Sol·licitud d'homologació dels models de màquines de joc de tipus B i C

1. El fabricant ha de presentar i formular la sol·licitud d'homologació dels models de màquines de tipus B i C d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 7 d'aquest Reglament, acompanyada de la documentació següent:

- a) Una fitxa, en la qual han de figurar:
 - 1r. Tantes fotografies com siguin necessàries, nítides i a color, de l'exterior de la màquina.
 - 2n. Nom comercial del model.
 - 3r. Nom del fabricant, número d'inscripció en el Registre del Joc, dades del fabricant estranger i número i data de la llicència d'importació, tret del supòsit de màquines procedents d'estats membres de la Unió Europea o de l'Espai Econòmic Europeu i Turquia, cas en què és suficient especificar un responsable de la seva comercialització.
 - 4t. Dimensions de la màquina.
- b) Memòria descriptiva de la forma d'ús i joc, que ha de contenir: preu de la partida i apostes que es poden fer; pla de guany, amb indicació dels diferents premis que pot atorgar la màquina i que especifiqui el premi màxim per partida i els premis especials o jackpots que poden atorgar; percentatge de devolució en premis, especificant el cicle sobre el qual es calcula i qualsevol altres mecanismes o dispositius amb què compta la màquina; plànols de la màquina i del sistema elèctric, i certificat de compliment del reglament electrotècnic de baixa tensió, així com dels elements elèctrics o informàtics, si s'escau, i declaració CE, de conformitat amb la normativa vigent en la matèria, que hauran d'estar subscrits per personal tècnic competent.
- c) Si s'escau, exemplar on s'emmagatzemi el programa o programari de l'objecte de la sol·licitud.
- d) Certificat acreditatiu dels assajos previs de laboratori.
- e) Document acreditatiu del pagament de la taxa administrativa corresponent.

2. En l'homologació i inscripció se n'ha d'especificar la denominació del model, les característiques generals, els dispositius especials o opcionals i les dades d'identificació del fabricant i, si s'escau, de l'importador.

3. El termini màxim per dictar la resolució d'homologació és de tres mesos comptadors des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre corresponent, transcorregut el qual s'ha d'entendre desestimada per silenci administratiu. D'ofici s'ha d'inscriure a la secció corresponent del Registre General del Joc de les Illes Balears.

Article 35. Modificació de l'homologació dels models de les màquines de joc de tipus B i C

1. Els fabricants de màquines de joc poden sol·licitar la modificació de models prèviament homologats i inscrits en el Registre General del Joc.

2. Quan la modificació sol·licitada suposi una modificació substancial del model, es requerirà la tramitació d'un nou procediment d'homologació.

S'entén per modificació substancial aquella que afecta de forma directa el preu de la partida, el percentatge de devolució, la velocitat de la partida, o el pla de guanys, i requereix assaig de laboratori. També es considera modificació substancial l'addició de nous jocs al model homologat, o la modificació de jocs ja existents.

La modificació es considera no substancial quan la modificació del programa de joc es du a terme per esmenar errors en la programació o el funcionament i per a altres millores d'índole menor; per això, és necessari un certificat de laboratori que garanteixi la no substancialitat del canvi practicat.

Si la modificació fos necessària per resoldre un problema d'índole tècnic amb perjudici als usuaris o a les empreses, es podrà corregir la incidència de forma immediata, especialment en les màquines de joc en explotació, una vegada presentada en registre la comunicació escaient. Una vegada solucionat el problema, el fabricant presentarà la documentació justificativa de la correcció practicada i s'inclourà el certificat de laboratori.

3. La sol·licitud de modificació substancial d'homologació en el Registre General del Joc de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears dels models de màquines de tipus B i C s'ha de formular d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, i que figura com a annex 8 d'aquest Reglament, acompanyada de la documentació a la qual es refereix l'article 34.

4. Les sol·licituds de modificació substancials de l'homologació es resoldran en el termini màxim de tres mesos comptador des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre corresponent, transcorregut el qual s'hauran d'entendre desestimades per silenci administratiu.

En el cas de resolució favorable de la sol·licitud de modificació substancial la inscripció mantindrà el mateix número de registre seguit d'una lletra addicional.

Article 36. Homologació i inscripció de material de joc

1. El fabricant ha de presentar i formular la sol·licitud d'homologació del material de joc d'acord amb el model normalitzat que esta disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, i que figura com a annex 9 d'aquest Reglament, acompanyada de la documentació següent:

- a) Una fitxa que contingui:
 - 1r. Una fotografia nítida i en color del material a homologar.
 - 2n. Nom comercial del material.
 - 3r. Nom del fabricant, número d'inscripció en la secció d'empreses de fabricants del Registre General del Joc, dades del fabricant estranger i número i data de la llicència d'importació, tret del supòsit de màquines procedents d'estats membres de la Unió Europea o de l'Espai Econòmic Europeu i Turquia, en què és suficient especificar un responsable de la seva comercialització.
 - 4t. Dimensions del material objecte de la sol·licitud.
- b) Memòria descriptiva de la forma d'ús, joc o del seu funcionament, que inclogui, si escau, plànols del sistema elèctric i certificat de compliment del reglament electrotècnic de baixa tensió, així com dels elements elèctrics o informàtics, si

s'escau, i declaració CE de conformitat amb la normativa vigent en la matèria, que han d'estar subscrits per personal tècnic competent.

- c) Si s'escau, exemplar on s'emmagatzemi el programa o programari de l'objecte de la sol·licitud.
- d) Certificat acreditatiu dels assajos previs de laboratori.
- e) Document acreditatiu del pagament de la taxa administrativa corresponent.

2. Igualment, es poden homologar els equips o les plataformes que continguin, a més del mateix moble, tot el cablatge elèctric i la resta del maquinari de la màquina. Es poden incorporar diferents jocs, segons el tipus de màquina.

Per a l'homologació dels elements esmentats s'ha d'aportar una fitxa explicativa, acompanyada de fotos i dimensions del moble o plataforma, plànols del sistema elèctric i certificat de compliment del reglament electrotècnic de baixa tensió, així com dels elements elèctrics o informàtics, si s'escau, i declaració CE de conformitat amb la normativa vigent en la matèria, que han d'estar subscrits per personal tècnic competent.

3. El termini màxim per dictar la resolució d'homologació és de tres mesos comptadors des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre corresponent, transcorregut el qual s'ha d'entendre desestimada per silenci administratiu. D'ofici s'inscriurà a la secció corresponent del Registre General del Joc de les Illes Balears.

Article 37. Homologacions provisionals de models de màquines de joc i de jocs. Màquines en prova

1. A fi de comprovar la viabilitat comercial d'un determinat model de màquina o d'un determinat joc, els fabricants poden sol·licitar l'homologació provisional de models o de jocs de màquines de tipus B i C i de material de joc.

L'homologació provisional habilita els fabricants o importadors l'explotació de fins a deu màquines d'un mateix model per un període màxim de tres mesos.

2. El prototip del model o joc de màquina que es pretengui sotmetre a prova ha de reunir els requisits i característiques tècniques aplicables al tipus de màquines o jocs de què es tracti.

3. La sol·licitud d'autorització per a la prova de prototips de models s'ha de formalitzar d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 10 d'aquest Reglament, acompanyada de la documentació següent:

- a) Memòria tècnica i de funcionament del prototip del model de màquina que es pretengui sotmetre a prova. S'hi han d'incloure els plànols i les fotografies de tots els seus paràmetres exteriors.
- b) Declaració responsable de l'empresa fabricant del prototip, subscrita pel seu representant legal, en la qual es faci constar l'assumpció per part de l'empresa de tota la responsabilitat que se'n pugui derivar durant la realització de la prova, així com del compliment de totes i cadascuna de les condicions que estableix aquest article.
- c) Nombre de màquines a instal·lar.
- d) Indicació de l'empresa operadora amb la qual es farà l'assaig.
- e) Document de conformitat signat per l'empresa operadora i la persona o entitat titular de l'establiment on s'hagi de fer la prova.

- f) Relació d'establiments on es durà a terme l'assaig.
 - g) Data d'inici de l'assaig i la seva durada.
 - h) Document que acrediti el pagament de la taxa administrativa corresponent.
4. Es poden autoritzar homologacions provisionals de jocs en màquines ja instal·lades, les quals, a més de la documentació indicada en l'apartat tercer, s'ha d'acompanyar amb el consentiment exprés de l'empresa operadora titular de la màquina en la qual s'incorporarà el joc, indicant el número d'autorització d'explotació.
5. Un cop transcorregut el termini fixat per a l'homologació provisional, cal dur a terme la retirada de les màquines del model o la substitució del joc per l'existent, sense perjudici que se'n pugui sol·licitar l'homologació.
6. Les autoritzacions d'explotació provisional han de figurar de forma visible a la màquina.
7. Les autoritzacions d'explotació provisional no emparen l'explotació d'un nombre de màquines superior al previst per a cada tipus d'establiment de què es tracti.
8. El termini màxim per dictar la resolució d'homologació és de tres mesos comptadors des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre corresponent, transcorregut el qual s'ha d'entendre desestimada per silenci administratiu. D'ofici s'inscriurà a la secció corresponent del Registre General del Joc de les Illes Balears.

Article 38. Revocació de l'homologació

1. L'homologació d'un model, joc o material de joc en el Registre General del Joc de les Illes Balears, es pot revocar a petició del seu titular, sempre que acrediti fefaentment que no es troba en explotació cap màquina del model, ni exemplar del model o material de joc corresponent al territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears. El termini màxim per dictar la resolució és de tres mesos comptadors des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre corresponent.
2. El conseller de Treball, Comerç i Indústria revocarà d'ofici l'homologació, amb prèvia tramitació del procediment corresponent, en els supòsits següents:
- a) Quan es constati, posteriorment a l'homologació, que les característiques del model, del joc o del material de joc no s'ajusten fidelment a la documentació aportada per a la seva homologació o s'hagin fet modificacions en els elements tècnics que ocasionin l'alteració en el desenvolupament del joc, la quantia dels premis, els comptadors o els dispositius de seguretat del model sense la corresponent autorització, sent imputable al fabricant. En el primer dels supòsits, si es tracta d'un requisit essencial s'haurà de tramitar prèviament el procediment de revisió d'ofici.
 - b) Com a conseqüència d'una sanció ferma per via administrativa en matèria de joc.
 - c) Quan ho aconsellin greus raons d'interès públic, en defensa de la formació de la infantesa i la joventut, d'acord amb la legislació en matèria d'atenció i protecció de nens i adolescents.
3. La revocació de l'homologació produïda d'ofici comportarà la inhabilitació per a la fabricació i comercialització de màquines del model, del joc o del material de joc de què es tracti, i en els casos prevists en l'apartat segon motivarà la revocació automàtica de les autoritzacions d'explotació de les màquines corresponents al model esmentat. El termini per a la retirada de les màquines del model revocat es fixarà en la resolució de revocació, i mai no podrà ser superior a tres mesos, sense perjudici de les

responsabilitats que pertoquin. Les màquines esmentades es podran bescanviar dins del termini de tres mesos assenyalat.

La revocació suposa la cancel·lació d'ofici de la inscripció en la secció corresponent del Registre General del Joc de les Illes Balears.

Article 39. Assajos previs

1. Tots els models de màquines de joc dels tipus B i C i, si s'escau, els sistemes d'interconnexió fets servir, els jocs a les màquines de tipus B i C amb senyal de vídeo, així com un altre material de joc i els jocs han d'estar sotmesos, anteriorment a la seva homologació i inscripció, a l'assaig realitzat per entitat o laboratori autoritzat, sense perjudici del que estableix l'apartat 3 d'aquest article.

2. L'entitat o laboratori autoritzat esmentat ha d'informar sobre el funcionament del model, i en especial, sobre si el funcionament de la màquina, el programa de joc i la distribució de premis es corresponen amb les certificacions tècniques contingudes en la memòria de funcionament i plànols de la màquina aportats pel fabricant al laboratori, així com en la normativa tècnica que en cada cas li sigui d'aplicació.

3. El conseller de Treball, Comerç i Indústria reconeixerà els assajos previs realitzats per altres administracions públiques espanyoles i per altres estats membres de la Unió Europea, de l'Espai Econòmic Europeu i Turquia, en la mesura que els resultats hagin estat posats a la seva disposició i garanteixin un nivell de seguretat equivalent al previst en aquest Reglament.

CAPÍTOL II DELS LABORATORIS D'ASSAIG

Article 40. Laboratoris d'assaig de màquines de joc i de material de joc

1. A l'efecte d'aquest Reglament s'entén per laboratori d'assaig l'entitat pública o privada, amb personalitat jurídica pròpia, encarregada de la verificació de la conformitat de cada tipus de màquina recreativa amb premi programat i d'atzar i del material de joc i apostes amb les especificacions, característiques i requisits tècnics establerts per la normativa de joc. La verificació serà prèvia a l'homologació del material esmentat.

2. L'exercici de les seves funcions pels laboratoris d'assaig requereix l'autorització administrativa prèvia en els termes recollits en aquest Reglament.

Article 41. Requisits per a l'autorització com a laboratori d'assaig

1. Els laboratoris d'assaig han de disposar dels mitjans materials i humans suficients i de la solvència tècnica i financera necessària per garantir l'exercici correcte de les seves funcions amb imparcialitat i independència.

2. El laboratori que sol·liciti la preceptiva autorització ha de disposar de l'acreditació corresponent concedida per una entitat habilitada per expedir-la de conformitat amb la normativa aplicable en matèria de qualitat i seguretat industrial, que serà aportada juntament amb la sol·licitud.

3. Quan la titularitat del laboratori correspongui a una entitat privada s'haurà de contractar una assegurança de responsabilitat civil per un import mínim d'un milió d'euros que cobreixi els danys i els perjudicis dels quals sigui civilment responsable.

Article 42. Procediment d'autorització dels laboratoris d'assaig

1. La sol·licitud d'autorització com a laboratori d'assaig s'ha d'adreçar a la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 11 d'aquest Reglament, expressant l'abast de l'autorització sol·licitada. S'ha d'acompanyar amb el justificant d'ingrés de la taxa administrativa corresponent.

2. La sol·licitud es pot presentar en qualsevol dels registres de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, de l'Administració general de l'Estat, o en qualsevol lloc previst en l'article 16.4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

3. A l'efecte de garantir la imparcialitat i independència dels laboratoris en l'exercici de les seves funcions de verificació, han d'aportar amb la sol·licitud la documentació següent:

- a) Document que contengui la denominació de l'entitat, amb indicació de la seva naturalesa jurídica i del domicili social.
- b) En el cas de persones jurídiques, còpia compulsada de l'escriptura de constitució, disposició o acord de creació i, si s'escau, estatuts socials. Si el sol·licitant és una societat mercantil, l'escriptura de constitució ha d'estar degudament inscrita en el Registre Mercantil o organisme equivalent en el cas de societats estrangeres.
- c) Relació nominal i dades personals que permetin la identificació del personal que presti serveis al laboratori.
- d) Declaració responsable subscripta pel representant legal de l'entitat, acreditativa de no mantenir relació ni cap dependència amb altres empreses, entitats privades o organismes interessats en els resultats dels assajos o verificacions, així com de la confidencialitat respecte dels resultats. Quan el laboratori depengui d'una entitat pública no s'exigirà tal declaració.
- e) Quan l'entitat sol·licitadora sigui privada, una còpia compulsada de la pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil.

4. A l'efecte de garantir la capacitat i solvència tècnica dels laboratoris en el desenvolupament dels assajos, també s'ha d'aportar la documentació acreditativa dels següents aspectes quan no constin justificats amb motiu de l'obtenció de l'acreditació a què es refereix l'article 41.2 o quan aquesta no sigui exigible:

- a) Disponibilitat de personal dotat de la qualificació i formació tècnica adequada per a la realització dels assajos i les verificacions requerits.
- b) Capacitat del laboratori per fer les proves, els assajos i la resta d'actuacions de verificació de conformitat amb les especificacions, les característiques i els requisits tècnics establerts en la normativa en matèria de joc i apostes per a cada tipus de màquina, material de joc i apostes.
- c) Capacitat del laboratori per fer comprovacions en activitats complementàries d'aquells altres elements que intervenen en els jocs, com ara verificacions o controls metrològics, mecànics, climàtics, de seguretat elèctrica, de compatibilitat electromagnètica, així com qualssevol altres aspectes tècnics, quan per la naturalesa dels jocs esmentats sigui adequat.
- d) Disponibilitat del laboratori per a la resolució de consultes formulades per les administracions públiques competents sobre qüestions relacionades amb els

assajos i proves de tipus de màquines de joc, i material de joc i apostes, assistència a reunions de treball amb aquelles per a la unificació de criteris o per a la prestació de serveis de col·laboració en la inspecció, quan així sigui requerit per un òrgan judicial o administratiu.

- e) Possessió de l'acreditació oficial emesa per l'Entitat Nacional d'Acreditació (ENAC) o per un altre organisme nacional d'acreditació d'un estat membre de la Unió Europea d'acord amb el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes, com a laboratori d'assaig.

5. Si la sol·licitud d'autorització no reuneix els requisits o no s'acompanya dels documents indicats en els apartats anteriors, es requerirà l'interessat perquè en el termini de deu dies hàbils esmeni la falta o acompanyi els documents exigits, amb la indicació que, si no ho fa així, es considerarà que desisteix de la seva petició en els termes establerts en l'article 68 de la Llei 39/2015.

6. Durant la tramitació del procediment, la Direcció General de Comerç i Empresa podrà sol·licitar a la persona o entitat interessada la informació o documentació addicional necessària per a la seva resolució.

7. El termini màxim per dictar la resolució d'homologació serà de tres mesos comptadors des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre corresponent, transcorregut el qual s'haurà d'entendre desestimada per silenci administratiu.

8. La resolució de concessió de l'autorització ha de contenir, almenys, les especificacions següents:

- a) Denominació, número o codi d'identificació fiscal i domicili social de l'entitat autoritzada.
- b) Número d'autorització.
- c) Abast de l'autorització: màquines de joc, material de joc i apostes la verificació de les quals comprèn.
- d) Data d'expedició i vigència de l'autorització.

Article 43. Vigència de l'autorització

1. L'autorització com a laboratori d'assaig tindrà una vigència de deu anys i podrà ser renovada per períodes successius d'igual durada si es compleixen els requisits establerts en la normativa vigent en el moment de la sol·licitud de renovació. La renovació ha de ser sol·licitada per la persona o entitat titular de l'autorització amb una antelació mínima de tres mesos a la data de caducitat. La sol·licitud de renovació s'ha d'adreçar a la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 12 d'aquest Reglament. S'ha d'acompanyar amb el justificant d'ingrés de la taxa administrativa corresponent.

2. La modificació de les condicions que varen determinar la concessió de l'autorització requereix l'autorització administrativa prèvia del conseller de Treball, Comerç i Indústria.

Article 44. Extinció de l'autorització

- 1. L'autorització com a laboratori d'assaig s'extingirà en els casos següents:

- a) Per l'expiració del seu període de vigència.
- b) Per no sol·licitar la renovació de l'autorització en el termini establert a tal efecte.
- c) Per la renúncia expressa de la persona o entitat interessada.
- d) Per l'extinció de la personalitat jurídica de la persona o entitat titular de l'autorització.
- e) Per revocació en els supòsits següents:
 - Quan es perdin els requisits i les condicions establerts per obtenir l'autorització.
 - Quan no es mantengui vigent la pòlissa d'assegurança en els termes previstos en els articles 7 i 8, o la seva cobertura sigui inferior a l'import mínim exigít.
 - Quan s'imposi com a sanció en el corresponent procediment sancionador.
 - Quan s'hagi incorregut en falsedats, irregularitats o inexactituds essencials en alguna de les dades contingudes en la sol·licitud d'autorització, o la seva modificació. Si es tracta d'un requisit essencial s'haurà de tramitar prèviament el procediment de revisió d'ofici.
 - Quan es produeixi el cessament efectiu en el desenvolupament de l'activitat de laboratori d'assaig durant un període ininterromput superior a un any immediatament anterior al coneixement de la circumstància esmentada per l'Administració.

2. La resolució per la qual s'acordi l'extinció de l'autorització serà objecte de notificació individual, sense perjudici de publicar-ne un extracte en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* per a coneixement general.

Article 45. Màquines d'apostes i material d'apostes

Totes les prescripcions contingudes en el capítol II d'aquest Reglament sobre laboratoris d'assaig seran d'aplicació als laboratoris d'assaig de màquines d'apostes i de material d'apostes.

TÍTOL V

RÈGIM D'IDENTIFICACIÓ, EXPLOTACIÓ I INSTAL·LACIÓ DE MÀQUINES DE JOC

CAPÍTOL I

IDENTIFICACIÓ DE LES MÀQUINES

Article 46. Marques de fàbrica

1. Sense perjudici del que estableixen les disposicions d'aplicació de les directives europees, i a fi d'identificar-les, amb caràcter previ a la seva comercialització, el fabricant o importador ha de gravar a cada màquina, de forma inesborrable, abreujada i visible, en una placa adossada al moble, una marca identificadora en la qual constin les dades següents:

- a) Número d'inscripció del fabricant o importador en el Registre General del Joc.
- b) Número d'inscripció del model en el Registre General del Joc esmentat.
- c) Sèrie i número de fabricació.

2. Així mateix, els circuits integrats que emmagatzemen el programa de joc o memòria han de comptar amb la identificació del fabricant i model al qual corresponguin, i han de comptar amb mecanismes protectors que en garanteixin la integritat.

3. A les màquines importades han de figurar, a més, el nom o marca comercial del fabricant estranger i el país de fabricació.

4. Totes les màquines han de disposar en la seva part frontal d'un distintiu fàcilment llegible per la persona jugadora, amb la indicació que es prohibeix la utilització a menors d'edat, que les autoritats sanitàries adverteixen que el joc abusiu amb màquines perjudica la salut i que pot generar ludopatia.

Article 47. Certificat de fabricació

1. El certificat de fabricació és el document que, emès pels fabricants degudament inscrits en el Registre General del Joc, serveix per obtenir l'autorització d'explotació preceptiva i per acreditar la correspondència de cada màquina concreta amb un model homologat.

2. El certificat de fabricació ha de recollir, almenys, les dades següents:

- a) Nom o raó social de l'empresa fabricant, número d'identificació fiscal i número d'inscripció en el Registre General del Joc.
- b) Tipus i nom del model de la màquina, número d'inscripció en el Registre General del Joc, sèrie i número de fabricació de la màquina, així com indicació dels llocs de joc que posseeixi, en cas de ser multiestació.
- c) Data de fabricació de la màquina.
- d) Model, sèrie i número dels comptadors que incorpora.
- e) Data de transmissió de la màquina a l'empresa comercialitzadora o operadora.

3. Correspon al fabricant respondre de la fabricació de la màquina de conformitat amb la normativa aplicable en la comunitat autònoma de les Illes Balears.

CAPÍTOL II

RÈGIM D'EXPLOTACIÓ DE LES MÀQUINES DE JOC

Article 48. Autorització d'explotació

1. L'explotació d'una màquina de tipus B o C requerirà l'obtenció prèvia de l'autorització d'explotació.

2. L'autorització d'explotació és el document administratiu que empara a tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears la legalitat individualitzada d'una màquina de joc específica de tipus B o C, quant a la seva correspondència amb el model homologat i inscrit en el Registre General del Joc i a la seva titularitat.

3. L'autorització d'explotació ha d'acompanyar la màquina en tots els seus trasllats i instal·lacions i ha de reflectir els diferents canvis de titularitat que la màquina pugui experimentar, així com les renovacions, els canvis d'àmbit territorial o les baixes de la màquina esmentada.

4. L'empresa operadora titular de la màquina ha de sol·licitar l'autorització d'explotació amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 13 d'aquest Reglament, a la Direcció General de Comerç i Empresa, juntament amb la documentació següent:

- a) Certificat del fabricant o importador de la màquina de joc.
- b) Document que acrediti el pagament de la taxa administrativa corresponent.

5. El termini màxim per dictar i notificar la resolució és de dos mesos comptadors des de la data de presentació de la sol·licitud. Una vegada transcorregut el termini esmentat sense que s'hagi dictat resolució expressa s'entendrà desestimada.

6. En l'autorització d'explotació s'han d'especificar les dades següents:

- a) Nom o raó social de l'empresa fabricant, número d'identificació fiscal i número d'inscripció en el Registre General del Joc.
- b) Tipus i nom del model de la màquina, número d'inscripció en el Registre General del Joc, sèrie i número de fabricació de la màquina, així com indicació dels llocs de joc que posseeixi, en cas de ser multiestació.
- c) Data de fabricació de la màquina.
- d) Model, sèrie i número dels comptadors que incorpora.
- f) Data de transmissió de la màquina a l'empresa comercialitzadora o operadora.
- g) Nom de l'empresa operadora titular, amb indicació del seu número o codi d'identificació fiscal o document equivalent emès per un estat membre de la Unió Europea i número d'inscripció en el Registre del Joc.
- h) Número d'autorització d'explotació de la màquina, que serà correlatiu.
- i) Data de l'autorització i termini de validesa.

Article 49. Vigència de l'autorització d'explotació

1. L'autorització d'explotació és única i exclusiva per a cada màquina i té una vigència de cinc anys, a partir del 31 de desembre de l'any del seu atorgament. La seva vigència es mantindrà encara que aquestes siguin objecte de transmissió.

2. L'autorització d'explotació pot ser renovada per períodes de durada similar, sempre que el model a què correspongui compleixi els requisits exigits per la legislació vigent en el moment de la renovació. A l'efecte, dins dels tres mesos anteriors al termini de venciment de l'autorització, l'empresa titular de l'autorització ha de sol·licitar la renovació esmentada a la Direcció General de Comerç i Empresa. La sol·licitud s'ha d'adreçar a la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 14 d'aquest Reglament. S'ha d'acompanyar del justificant d'ingrés de la taxa administrativa corresponent.

La sol·licitud de renovació s'ha d'acompanyar d'un informe, emès per l'entitat, laboratori o personal autoritzat per la Direcció General de Comerç i Empresa, en què s'acrediti que el funcionament de la màquina s'ajusta als requisits exigits per a la seva homologació en la legislació vigent en el moment de la renovació, sense perjudici que l'òrgan competent en la gestió administrativa de joc pugui acordar, en qualsevol moment, la realització de les inspeccions esmentades en les màquines autoritzades.

3. Finalitzat el termini de validesa de l'autorització sense que l'empresa operadora n'hagi sol·licitat la renovació dins el termini escaient, la Direcció General de Comerç i Empresa, amb prèvia tramitació del procediment oportú, pot declarar la caducitat de l'autorització d'explotació. La caducitat implica la baixa definitiva de la màquina, per la qual cosa l'empresa operadora ha de presentar la documentació a què fa referència l'article 51 d'aquest Reglament dins el termini de 15 dies comptador des de la data de notificació de la resolució de caducitat.

Article 50. Extinció de l'autorització d'explotació

L'autorització d'explotació s'extingirà en els casos següents:

- a) Per caducitat, per haver transcorregut el termini de vigència de l'autorització sense que s'hagi sol·licitat la renovació dins el termini i en la forma previstos, amb prèvia tramitació del procediment corresponent.
- b) Per la sol·licitud de l'empresa operadora de baixa definitiva, manifestada per escrit davant la Direcció General de Comerç i Empresa.
- c) Per la transmissió de l'autorització d'explotació sense haver-ne obtingut prèviament l'autorització corresponent en les condicions i amb els requisits reglamentàriament establerts, sense perjudici de les conseqüències d'índole sancionadora que pertoquin.
- d) Per trasllat de la màquina a altres comunitats autònomes.
- e) Per sanció consistent en la revocació de l'autorització.
- f) Per la comprovació d'inexactituds, falsedats o irregularitats essencials en algunes de les dades expressades en les sol·licituds o en els documents aportats amb aquestes. Si es tracta d'un requisit essencial s'ha de tramitar prèviament el procediment de revisió d'ofici.
- g) Per revocació de l'autorització d'explotació de la màquina.
- h) Per la cancel·lació de la inscripció del model de màquina de joc en el Registre General del Joc de les Illes Balears.
- i) Pel transcurs de sis mesos des de la mort de la persona física constituïda com a empresa operadora, en cas de transmissions mortis causa, sense que l'hereu o hereus s'hagin constituït en empresa operadora o hagin transmès les màquines a una altra empresa operadora. Malgrat això, en el supòsit que l'hereu o hereus hagin sol·licitat la pròrroga en l'impost sobre successions i donacions, el termini de sis mesos esmentat es prorrogarà per uns altres sis mesos.

Article 51. Baixa definitiva de les màquines

1. L'empresa operadora pot sol·licitar, a efectes administratius, la baixa definitiva de les màquines de joc de tipus B i C, d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 15 d'aquest Reglament, adjuntant a la sol·licitud la documentació prevista en les lletres a) o b) següents:

- a) Una sol·licitud de renúncia expressa de l'autorització administrativa que faculta a l'explotació de la màquina juntament amb la documentació següent:
 - Memòria d'emmagatzemament del joc de la màquina.
 - Placa identificativa.
- b) O bé un certificat de destrucció del fabricant, importador, comercialitzador o distribuïdor, o, si és procedent, una acta notarial o un altre document vàlid en dret, que acrediti la inutilització, el desballestament o la destrucció de la màquina substituïda, o bé el seu dipòsit, amb aquestes últimes finalitats.

2. Mitjançant una resolució del conseller de Treball, Comerç i Indústria s'extingeix l'autorització d'explotació de la màquina de forma definitiva mitjançant l'emissió del document normalitzat corresponent.

Article 52. Transmissió de les màquines

1. Únicament empreses operadores inscrites en el Registre General de Joc de les Illes Balears poden efectuar la transmissió de les autoritzacions d'explotació de màquines de joc.

2. Així mateix, l'empresa adquirent ha d'estar al corrent de les obligacions tributàries amb la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i amb la Seguretat Social, i comptar amb les garanties necessàries previstes en el Reglament.

3. La transmissió de les màquines requereix autorització administrativa prèvia. La sol·licitud de canvi de titularitat, l'ha de presentar l'adquirent en el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 16 d'aquest Reglament, juntament amb la documentació següent:

- a) Comunicació conjunta del cedent i de l'adquirent del canvi en la titularitat de les màquines de joc o títol de transmissió, mitjançant qualsevol forma jurídica admesa per la legislació civil o mercantil, signada pels titulars o els seus representants legals.
- b) Document acreditatiu del pagament de la taxa administrativa corresponent.

4. Un cop examinada la documentació i fetes les comprovacions pertinents, la Direcció General de Comerç i Empresa emetrà una nova autorització administrativa consistent en el canvi de titularitat a favor de l'adquirent, sense que això afecti el període de vigència de l'autorització.

Article 53. Trasllat de màquines de tipus B i C

Es poden traslladar les màquines de tipus B i C, fins i tot per a la seva instal·lació fora de la comunitat autònoma de les Illes Balears o per al seu lliurament al fabricant, importador, comercialitzador o distribuïdor, amb prèvia sol·licitud a l'òrgan competent en matèria de joc.

El trasllat o el lliurament extingeixen l'autorització d'explotació prèvia resolució motivada del conseller de Treball, Comerç i Indústria, que serà dictada en el termini màxim de dos mesos comptadors des de la data de la sol·licitud. Si es pretén explotar de nou la màquina a la comunitat autònoma de les Illes Balears s'ha de sol·licitar una nova autorització d'explotació.

Article 54. Canvi de màquines de tipus B i C

1. Les empreses operadores poden sol·licitar el canvi d'una màquina objecte d'autorització d'explotació per una altra del mateix tipus que no compti amb aquesta autorització, d'acord amb la regulació continguda en la normativa vigent, sempre que aquest model es trobi prèviament homologat i inscrit, tot això sense perjudici de les normes sobre meritació i pagament de la taxa fiscal sobre el joc que estableix la normativa fiscal aplicable.

2. La substitució de les màquines implica la baixa definitiva de la màquina substituïda, per la qual cosa el conseller de Treball, Comerç i Indústria ha de resoldre, tant l'extinció de l'autorització de la màquina que ha de ser substituïda com l'autorització d'explotació de la nova màquina, en el termini màxim de dos mesos, que s'ha d'atorgar una vegada comprovat el pagament de la taxa fiscal corresponent de la màquina substituïda i, en cas d'increment del nombre de jugadors, del suplement de la taxa fiscal que correspongui.

3. La sol·licitud d'autorització d'explotació derivada del canvi de màquines s'ha de presentar en el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 17 d'aquest Reglament, juntament amb la documentació següent:

- Certificat de fabricació de la nova màquina.
- Document que acrediti el pagament de la taxa administrativa corresponent.
- Justificant del pagament de la taxa fiscal de la màquina substituïda i, en cas d'increment del nombre de jugadors, del suplement de la taxa fiscal que correspongui.

4. Una vegada produïda la substitució de les màquines, l'empresa operadora haurà de presentar davant la Direcció General de Comerç i Empresa, en el termini d'un mes comptador des de la data de la substitució, la documentació de la màquina substituïda a què es refereix l'article 51.

Article 55. Documentació de les màquines de joc

Totes les màquines compreses en l'àmbit d'aplicació d'aquest Reglament que es trobin en explotació hauran de dur necessàriament incorporades, en la part frontal o lateral de la màquina i de forma visible des de l'exterior:

- a) Les marques de fàbrica, regulades en l'article 46 d'aquest Reglament.
- b) L'autorització d'explotació degudament protegida del deteriorament i visible en la seva totalitat.
- c) Comunicació d'emplaçament.

TÍTOL VI RÈGIM D'INSTAL·LACIÓ

CAPÍTOL I LOCALS AUTORITZATS PER A LA INSTAL·LACIÓ DE MÀQUINES DE JOC

Article 56. Instal·lació de màquines de joc de tipus B

Les màquines de joc de tipus B es poden instal·lar per a la seva explotació comercial segons el tipus a què pertanyin:

1. Les màquines de joc de tipus B1 es poden instal·lar per a la seva explotació comercial en:
 - Hotels, hotels de ciutat, hotels apartament, allotjaments de turisme interior, restaurants, bars cafeteries, sales de festa, salons de ball, discoteques i cafès concert.
 - Salons de joc.
 - Bingos.
 - Casinos.
2. Les màquines de joc de tipus B2 es poden autoritzar en:
 - Salons de joc.
 - Bingos.
 - Casinos.
3. Les màquines de joc de tipus B3 es poden autoritzar en:
 - Salons de joc.

- Casinos.
- 4. Les màquines de joc de tipus B4 només es poden instal·lar en sales de bingo i casinos.
- 5. Les màquines de tipus B2, B3 i B4 han d'estar situades de manera que, per al seu ús, sigui requisit previ la identificació en el servei d'admissió i control del local.
- 6. Queda prohibida la instal·lació de màquines de joc de tipus B en:
 - a) Els bars de centres i àrees comercials, així com en estacions de transport públic, si el local no es troba perfectament aïllat de la zona de passada.
 - b) Els bars que siguin dependències complementàries d'altres locals i establiments destinats a espectacles públics i altres activitats esportives o recreatives.
 - c) Establiments de restauració situats en centres d'ensenyament de persones menors d'edat, zones de lleure infantil i centres permanents d'atenció a persones menors d'edat.
 - d) Terrasses i altres espais ubicats en zones que siguin d'ocupació de vies públiques.

Article 57. Instal·lació de màquines de joc de tipus C

1. Les màquines de tipus C o d'atzar únicament es poden instal·lar en els casinos de joc.
2. Les sales on es trobin instal·lades aquestes màquines hauran de comptar amb els mateixos requisits d'entrada, registre i seguretat que la resta del casino.

Article 58. Nombre màxim de màquines de joc a instal·lar

1. El nombre màxim de màquines de joc a instal·lar en els establiments que es relacionen a continuació és de:

A hotels, hotels de ciutat, hotels apartament, allotjaments de turisme interior, restaurants, bars cafeteries, sales de festa, salons de ball, discoteques i cafès concert es poden instal·lar fins a un màxim de dues màquines, de les quals una pot ser una màquina multiestació de dos jugadors.
2. En els salons de joc el nombre de màquines que determini l'autorització d'instal·lació corresponent, en funció de la superfície útil de la sala de joc, en les condicions i amb els requisits assenyalats en la normativa reguladora dels salons de joc.
3. En sales de bingos, el nombre màxim de màquines de tipus B1 i B2 és d'una per cada 25 persones de capacitat autoritzada.

En relació amb les màquines de tipus B4, el nombre màxim ho és en relació amb la categoria de bingo de què es tracti. Així, per als bingos de tercera categoria, sis màquines; per als de segona categoria, 25 màquines; per als de primera categoria, 38 màquines, i per als de categoria especial, 50 màquines.
4. En els casinos de joc el nombre màxim de màquines de tipus C i B que es puguin instal·lar serà el que resulti de dividir la superfície total de joc entre tres.
5. A tots els establiments autoritzats de joc hi ha d'haver a disposició de les persones usuàries fulls de reclamacions o denúncies segons el model previst en el Decret 46/2009, de 10 de juliol, sobre fulls de reclamació o denuncia en matèria de consum.

CAPÍTOL II

AUTORITZACIÓ D'INSTAL·LACIÓ

Article 59. Autorització d'instal·lació

1. L'autorització d'instal·lació és el document administratiu que habilita una empresa operadora per instal·lar màquines de joc dels tipus B1 en un establiment concret dels previstos en l'article 56, en els quals alhora l'activitat principal no és la de joc, a excepció dels salons de joc, bingos i casinos.

2. La sol·licitud d'autorització s'ha de subscriure conjuntament per l'empresa operadora i la persona o entitat titular de l'establiment, o pels seus representants legals. Ha de reunir els requisits exigits en l'article 66 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, i l'ha de presentar l'empresa operadora d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 18 d'aquest Reglament.

No s'admeten sol·licituds subscrites amb una antelació superior a un mes a la data de la seva presentació.

3. La sol·licitud s'ha d'adreçar a la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, i es pot presentar en qualsevol dels registres de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, de l'Administració general de l'Estat, o en qualsevol altre lloc previst en l'article 16.4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, acompanyada de la documentació següent:

- a) Fotocòpia del NIF del titular si es tracta de persona física, o del CIF si és persona jurídica. Així mateix, en el cas de persones jurídiques s'ha de presentar el DNI de les persones administradores.
- b) Còpia de la llicència municipal de funcionament o document equivalent d'acord amb la Llei 7/2013, de règim jurídic d'instal·lació, accés i exercici d'activitats, en la qual ha de constar l'activitat i ubicació de l'establiment.
- c) Document o títol admès en dret que acrediti fefaentment la disponibilitat del local per la persona o entitat titular de l'establiment.
- d) Declaració responsable que el local no es troba en cap dels supòsits establerts en l'article 56.6.

En els bars de centres i àrees comercials, així com d'estacions de transport públic, s'ha d'aportar un plànol del local, subscrit per personal tècnic competent en la matèria, que acrediti que es troba perfectament aïllat de la zona de pas.

- e) Plànol de situació del local, a escala no superior a 1:100.
- f) Justificant del pagament de la taxa administrativa corresponent.
- g) En cas de persones jurídiques, copia de l'escriptura de constitució i, si s'escau, de les seves modificacions posteriors, degudament inscrita en el Registre Mercantil, i identificació dels seus socis i administradors, així com el document notarial que acrediti els poders atorgats a favor de tercers. Quan es tracti de comunitat de béns o societat, qualsevol document admès en dret, en el qual constin els socis, els administradors i els poders atorgats.

4. El termini màxim per dictar i notificar la resolució serà de dos mesos a comptar des de la data d'entrada de la sol·licitud en qualsevol dels registres a què es refereix l'article 16.4 de la Llei 39/2015. Una vegada transcorregut el termini esmentat sense

que s'hagi dictat i notificat la resolució expressa, s'entendrà desestimada per silenci administratiu.

5. L'autorització d'instal·lació ha de contenir, com a mínim, les dades següents:

- a) Nom comercial i domicili de l'establiment.
- b) Nom o raó social, número d'identificació fiscal i número d'inscripció de l'empresa operadora en el Registre del Joc.
- c) Nom o raó social i número d'identificació fiscal de la persona o entitat titular de l'explotació de l'establiment.
- d) Data d'expedició i vigència.
- e) Número d'inscripció de l'establiment.

Article 60. Vigència i règim de l'autorització d'instal·lació

1. L'autorització d'instal·lació a què es refereix l'article 59 es concedirà per un període màxim de cinc anys a comptar a partir de la data de la seva concessió, tret que s'origini la pèrdua de validesa per les causes previstes en aquest Reglament.

2. Durant la vigència de l'autorització d'instal·lació de màquines de tipus B1 no se'n podrà concedir cap altra de nova per instal·lar màquines de la mateixa tipologia a una altra empresa operadora diferent a la que consta en l'autorització d'instal·lació.

3. El canvi de titularitat de l'establiment produït durant la vigència de l'autorització d'instal·lació no en serà causa d'extinció, i el nou titular quedarà subrogat en els drets i les obligacions de l'anterior titular derivats de l'autorització en vigor.

El canvi esmentat, l'han de comunicar conjuntament el nou titular i l'empresa operadora que consta en l'autorització d'instal·lació. L'empresa operadora ha de presentar aquesta comunicació, d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 19 d'aquest Reglament, en el termini de tres mesos d'haver-se produït aquest, acompanyada dels documents següents:

- a) Fotocòpia del NIF del titular si es tracta de persona física, o del CIF si és persona jurídica. Així mateix, en el cas de persones jurídiques s'ha de presentar el DNI de les persones administradores.
- b) Còpia de la llicència municipal de funcionament o document equivalent d'acord amb la Llei 7/2013, de règim jurídic d'instal·lació, accés i exercici d'activitats, en la qual han de constar l'activitat i la ubicació de l'establiment, així com la seva titularitat.
- c) Document o títol admès en dret que acrediti fefaentment la disponibilitat del local per la persona o entitat titular de l'establiment, la signatura del qual ha d'estar reconeguda o adverada per una entitat bancària o legitimada per un fedatari públic.
- d) En cas de persones jurídiques, còpia de l'escriptura de constitució i, si s'escau, de les seves modificacions posteriors, degudament inscrita en el Registre Mercantil, i identificació dels seus socis i administradors, així com el document notarial que acrediti els poders atorgats a favor de tercers. Quan es tracti de comunitat de béns o societat, qualsevol document admès en dret en el qual consti els socis, els administradors i els poders atorgats.
- e) Document que acrediti el pagament de la taxa administrativa corresponent.

La falta de comunicació d'aquesta circumstància comportarà la suspensió temporal de l'autorització pel període restant de la seva vigència i, si s'escau, l'obertura de procediment sancionador.

El canvi de titularitat de l'establiment s'ha de fer constar en la mateixa autorització d'instal·lació, sense que això impliqui modificació del període de vigència de l'autorització.

4. Si el nou titular no accedeix a continuar amb la instal·lació de màquines i n'impedeix la seva explotació, no es podrà concedir una nova autorització d'instal·lació mentre no caduqui l'autorització en vigor.

Tampoc no es podrà concedir una nova autorització d'instal·lació quan es produeixi la interrupció de l'explotació de les màquines instal·lades en un establiment, per la decisió unilateral del titular d'aquest últim, mentre es mantingui la vigència de l'autorització anterior.

5. L'autorització d'instal·lació a què es refereix l'article 59 pot ser renovada per un període de durada similar, sempre que ho sol·licitin conjuntament la persona o entitat titular del local i l'empresa operadora, en els tres mesos anteriors a l'acabament del període de vigència de l'autorització d'instal·lació. La sol·licitud de renovació s'ha de presentar d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex 20 d'aquest Reglament, juntament amb la documentació a la qual fa referència l'article 59.

6. L'acabament del període de validesa d'aquesta autorització sense haver sol·licitat la renovació dins termini, comportarà també l'acabament del període de validesa de les comunicacions d'emplaçament de l'establiment que estan emparades en aquella.

Article 61. Extinció i revocació de l'autorització d'instal·lació

1. L'autorització d'instal·lació s'extingirà en els casos següents:

- a) Per caducitat, per haver transcorregut el termini de vigència de l'autorització sense que s'hagi sol·licitat la renovació dins el termini i la forma previstos, amb prèvia tramitació del procediment corresponent.
- b) Per mutu acord de les parts, manifestat mitjançant una sol·licitud que han de subscriure conjuntament els titulars o els seus representants, amb el reconeixement de la signatura d'ambdós per l'entitat bancària o fedatari públic, que implicarà la retirada simultània de les màquines.

2. La Direcció General de Comerç i Empresa pot acordar la revocació de les autoritzacions d'instal·lació, amb audiència prèvia als interessats, per les causes següents:

- a) Comprovació de falsedats i irregularitats o inexactituds essencials en alguna de les dades expressades en la sol·licitud o en els documents aportats amb ella, amb prèvia tramitació del procediment de revisió d'ofici.
- b) Per pèrdua sobrevinguda d'algun dels requisits establerts per a la seva obtenció per qualsevol de les parts.
- c) Per sanció ferma per la via administrativa en matèria de joc.
- d) Per cancel·lació de la inscripció dels titulars en el Registre General del Joc.
- e) Per sentència judicial ferma que declari l'extinció de l'autorització d'instal·lació.

- f) Per la falta d'instal·lació efectiva d'un mínim d'una màquina, acreditada per la part a la qual no li sigui imputable l'incompliment, mitjançant l'aportació de qualsevol mitjà de prova admès en dret.
- 3. L'extinció i revocació de l'autorització d'instal·lació comporta la retirada immediata de les màquines de l'establiment.

CAPÍTOL III

COMUNICACIÓ DE LA INSTAL·LACIÓ DE LES MÀQUINES TIPUS B I C

Article 62. Comunicació d'emplaçament²

1. La comunicació d'emplaçament és el document administratiu pel qual una empresa operadora comunica la instal·lació i l'explotació d'una màquina de tipus B o C específica de la qual és titular en algun dels establiments autoritzats o en el seu magatzem. La comunicació d'emplaçament s'ha de presentar amb caràcter previ a la seva instal·lació, d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible a la pàgina web de la Direcció General de Comerç de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius, que figura com a annex 21 d'aquest Reglament, degudament emplenat i signat pel representant legal de l'empresa operadora o gestora.

2. Tot canvi d'ubicació o trasllat de màquina requereix una nova comunicació d'emplaçament, que dona lloc a l'extinció de l'anterior.

Article 63. Documentació que s'ha de conservar a l'establiment³

La persona o l'entitat titular de l'establiment ha de conservar:

- a) L'autorització d'instal·lació en establiments d'hostaleria, i, en el cas de sales, bingos i casinos, l'autorització per al funcionament dels establiments esmentats. Aquesta autorització ha d'estar exposada a la vista del públic.
- b) Els fulls de reclamació o de denúncia segons el model previst en el Decret 46/2009, de 10 de juliol, sobre els fulls de reclamació o de denúncia en matèria de consum.

Article 64. Documentació de la màquina⁴

Suprimit

ANNEXOS 1-21⁵

² Article modificat pel Decret 19/2022, de 20 de juny, esmentat en la nota 1.

³ Article modificat pel Decret 19/2022, de 20 de juny, esmentat en la nota 1.

⁴ Article suprimit pel Decret 19/2022, de 20 de juny, esmentat en la nota 1.

⁵ Vegeu els annexos al [BOIB núm. 71, de 28 de maig de 2019](#).